EPIGRAMA_70_2:Layout 1 11/28/2014 4:50 PM Page 1

Anul XXII – serie nouă **Nr. 70, decembrie 2014**

EPIGRAMA

PUBLICAŢIE A UNIUNII EPIGRAMIŞTILOR DIN ROMÂNIA

Director: ***GEORGE CORBU*** *Redactor-şef:* ***LAURENŢIU GHIŢĂ***

„Parcere personis, dicere de vitiis“

Marcus Valerius Martialis

DIN SUMAR:

● **EDITORIAL**: **La despărțirea de Valerian LICĂ**;

● ***CLUBUL CLUBURILOR*** – **SATIRICON – 35 de toamne!;**

● **CORNELIU BERBENTE: „Epigrama adevărată este un suflet mare într-un trup mic“** (partea a doua)**;**

● **DESPRE EPIGRAMĂ ŞI STATUTUL EI ESTETIC** – Ovidiu GHIDIRMIC;

● **IN MEMORIAM – Mircea Trifu,** de Elis RÂPEANU**;**

● ***CRONICILE CONCURSURILOR şi FESTIVALURILOR*** **de la:** ***Vaslui, Timişoara, Caransebeş, Râmnicu Vâlcea*****;**

● **ESEU:** ***Epigrama vs. Senryu*** – de Dan NOREA;

● **MEDALION**: **IOAN LAZĂR;**

● **OPINII, CONTRIBUȚII –** Dan Căpruciu, Nicuşor Constantinescu

● ***Concursurile revistei, Anunțuri***;

● ***LOC DE DAT… CU CAP*** – **Bundurizări de toamnă**;

● **Aniversări, , Dueluri, provocări** etc;

CARICATURA, în acest număr: **Octavian BOUR**.

Grafica: ***Mihai Danielescu***, ***Gheorghe Mitroiu*** şi ***Costel Pătrăşcan***.

Epigrama

Directori fondatori:
VIRGILIU SLĂVESCU – seria veche
MIRCEA TRIFU – seria nouă

EPIGRAMA_70_2:Layout 1 11/28/2014 4:50 PM Page 2

REDACȚIONALE

■ IMPORTANT

Din cauza creşterii costurilor legate de tipărirea şi expedierea revistei, suntem nevoiți să majorăm prețul de vânzare al unui exemplar. Pentru cenacluri şi cluburi, din 2015, prețul se majorează la 6 (şase) lei, iar pentru abonații individuali, la 9 (nouă) lei.

Responsabilitatea privind textele publicate aparține în totalitate celor care semnează!

Redacția revistei nu este alcătuită nici din enciclopedişti în ale epigramei şi nu este nici organ de verificare a originalității epigramelor şi articolelor colaboratorilor noştri. În măsura în care avem cunoştință de vreo neregulă, o semnalăm şi luăm măsurile de rigoare. Eventualele erori apar numai din necunoaştere şi neintenționat.

Prezumția de bună intenție trebuie să funcționeze şi la acest nivel.

■ RUGĂMINTE

Pentru a evita aglomerarea căsuțelor poştale personale ale redactorilor revistei şi ştergerea accidentală, odată cu nedoritele spamuri sau mesaje ciudate, rugăm ca materialele pentru revistă (şi **numa**i materialele pentru revistă) să se trimită pe e-mail pe adresa: **revistaepigrama@yahoo.com.**

Rugăm, astfel, să nu încărcați mailul cu forwardări de mesaje umanitare, cereri de donații, peisaje minunate, mesaje de retransmis, „Jos X, jos Y" etc. În marea lor majoritate, acestea nu sunt altceva decât atacuri la sistemele informatice şi putem pierde tot ce avem stocat.

Anunțăm, de asemenea, că am deschis şi un cont în care se pot face plăți. Menționați, atunci când faceți o plată: „PENTRU REVISTĂ" şi dați adresa la care doriți să vă fie trimisă revista:

Titular: **Laurențiu Ghiță**,

IBAN: **RO 34 PIRB 4213 0390 4200 2000**, Piraeus Bank, Sucursala Giurgiului, Bucureşti.

În ceea ce priveşte poşta clasică, vă rugăm să trimiteți toate materialele, corespondența etc., pe adresa:

Ştefan-Cornel Rodean, C.P. 712, O.P. 7 Sibiu, jud. Sibiu.

Dl. Rodean se va ocupa şi cu problemele de abonamente, plăți şi distribuție în teritoriu.

Numărul următor al revistei va apărea la începutul lunii Martie 2015. Materialele pentru revistă le aşteptăm **până cel târziu vineri, 23 Ianuarie 2015.** Ce soseşte după această dată riscă direct retrogradarea în Marele Kosch! Încercăm să scoatem revista mai devreme, pentru a putea fi distribuită la cluburi pentru prima şedință din lună, aşa că, rugam un pic de zor la trimis materiale!

Rugăm, pe cât posibil, separați pe foi distincte, epigramele pentru concursuri, cele sezoniere, cele pentru TOP E etc. E greu de administrat o singura pagină în care sunt puse toate, grămadă!

■ Rugăm doamnele şi domnişoarele epigramiste să se mobilizeze, pentru a putea realiza în numărul următor pagini alcătuite exclusiv de ele.

■ CONCURSURILE REVISTEI:

1. Compuneți minim o epigramă pe rime date: *sâni / castă*;

2. TOP E – Rugăm Cluburile, Cenaclurile sau Asocierile, să trimită **câte 3 (trei) epigrame de autori diferiți, pe tema:** „***Ceapă degerată***";

3. Comentați (dați replici) la epigrama: ***Epitaf unui conducător*** *// A domnit uitând de gloată / Şi, în culmea gloriei, / A murit călcat de-o roată... /A istoriei.* (Mircea C.Dinescu);

4. Compuneți minim o epigramă la tema: „***Minciunele***".

■ Legat de concursul TOP E, reiterăm rugămintea ca materialele să fie trimise DE CĂTRE CENACLURI, nu individual, întrucât menirea acestui concurs este promovarea colectivelor.

Caseta redacțională: Redactor-şef: Laurențiu GHIȚĂ

Redactor-şef adjunct: Ştefan-Cornel RODEAN **Tehnoredactare texte: Bogdan GHIȚĂ**

Corespondenți activi: Toată suflarea epigramofilă. Unii mai mult, alții, mai puțin mult (!)

EPIGRAMA_70_2:Layout 1 11/28/2014 4:50 PM Page 3

EDITORIAL

La despărţirea de VALERIAN LICĂ

Colegii din Uniunea Epigramiştilor din România – societatea de scriitori care în anul care vine va sărbători un sfert de veac de existenţă – deplâng pierderea unui confrate şi prieten, a celui care ne-a părăsit pentru totdeauna la 22 septembrie 2014, Maestrul Valerian LICĂ.

Editorial, comilitonul nostru atât de regretat, şi-a pus semnătura pe patru volume de catrene umoristice: „GLOANŢE OARBE“ (1997), „EPIGRAME CU ŞI FĂRĂ ADRESĂ“ (1999), „FLORILEGIU EPIGRAMATIC“ (2004) şi „LICĂ-RIRI SPIRITUALE“ (2009), la două dintre acestea făcându-mi onoarea de a-mi solicita un cuvânt introductiv care nu a putut lua decât forma unui laudatio.

Ca epigramist cu state vechi, regretatul maestru a fost preocupat de abordarea unei tematici majore, având un cult al formei, din creaţia sa putând fi oricând selectate, oriunde şi de către oricine (îndeosebi de iubitorii de spirit de calitate), piese antologice, multe dintre acestea figurând deja în culegerile şi antologiile de gen din ultimele decenii.

Dar titlul său de glorie şi de mândrie rămâne editarea revistei EPIGRAMA (serie nouă), un pariu câştigat de întreprinzătorul tenace, de conducătorul dârz al unei echipe redacţionale calificate. Din cei 22 de ani de apariţie a publicaţiei noastre, mandatul respectatului nostru confrate în fruntea acesteia, în calitatea onorantă de redactor-şef, este, de departe, cel mai lung şi cel mai fructuos în realizări: 10 ani (2002–2011). De numele său va rămîne de-a pururi legată impunerea definitivă a acestei reviste în peisajul publicistic autohton. Cu o competenţă ce surpindea la un conducător de formaţie inginerească, el a asigurat apariţia a 40 de numere, din cele 70 editate până în prezent – un adevărat jubileu! – al unei publicaţii-unicat prin profilul ei axat pe cultivarea unei specii literare prestigioase, ţinând de specificul nostru naţional. Au fost zece ani de zbucium, reprezentând o încununare a unui aport excepţional dăruit unei mişcări literare şi unui fenomen ce nu încetează să uimească. Istoricul literar interesat de conţinutul aceste reviste singulare în publicistica noastră va fi în măsură să aprecieze contribuţia ei (şi a lui Valerian Lică) considerabilă la revigorarea formei literare tradiţionale în literatura română, care este epigrama.

Revista, dar şi redactorul ei şef, au primit Premiul U.E.R.pe anul 2011 pentru calităţile remarcabile ale publicaţiei, puse în slujirea obiectivelor mişcării literare promovate de Uniunea noastră.

O componentă de seamă a activităţii sale literare a reprezentat-o valorificarea creaţiei epigramatice clasice şi contemporane, contribuţiile sale fiind substanţiale. Autor şi / sau coautor al culegerilor tematice din seria „EPIGRAMA 2000“, iniţiată de U.E.R., al dicţionarelor şi antologiilor de profil, maestrul acumulase o experienţă de invidiat, dovedind exigenţă, gust, informaţie exhaustivă şi, mai ales, o generozitate ce trebuie să stea mereu la temelia unor asemenea construcţii.

Devotamentul unei asemenea personalităţi în slujba interesului general a constituit pentru noi toţi, un îndemn de a acţiona cu şi mai mare energie pentru promovarea epigramei, pentru consolidarea statutului ei literar, ilustrul nostru coleg fiind un strălucit exemplu în acest demers. El este şi va rămâne vrednic de omagiul şi recunoştinţa noastră în eternitate.

George CORBU

EPIGRAMA_70_2:Layout 1 11/28/2014 4:50 PM Page 4

INTERVIU

Corneliu Berbente:

Epigrama adevărată este un suflet mare într-un trup mic

Interviu cu George Corbu

– Partea a doua – (Continuare din numărul 69)

8. Atitudinea Dumneavoastră față de epigramă are o motivație anume? Ați fost ținta unor epigrame? Acestea v-au produs neplăceri sau inamiciții?

Din fericire, cei care m-au atacat erau epigramişti buni, iar epigramele în cauză excelente, astfel încât s-a ajuns la un duel plăcut şi util. Dau mai jos două exemple. Victor Macarevici, făcând aluzie la profesia mea de inginer de aviație, scrie: „*Cu două aripi şi elan, / Nu-i greu să fii aerian, / Dar e mai greu în patru rime / Să fii mereu la înălțime!*“. George Zarafu, legat de faptul că primul meu volum de epigrame are prefața scrisă de un academician (regretatul profesor Radu P. Voinea), brodează: „*Şi-a trimis volumu-n lume / Să-şi trăiască singur viața, / Însă timpul, pus pe glume, / A păstrat numai Prefața!*“. Nu dau şi răspunsurile mele la cele două atacuri. Oricum, au fost mai slabe!

9. Posedați în bibliotecă volume, culegeri sau antologii de epigrame? Le consultați cu folos?

Desigur! Chiar nu se poate fără aşa ceva. Sunt utile în orice moment şi mai ales în momentele de dificultate sau lipsă de inspirație. Consultarea lor îți aduce aminte că „totuşi se poate“! Cel mai mare bibliofil de epigramă pe care l-am cunoscut a fost profesorul de matematici Nic Petrescu din Piteşti care, la un moment dat, a început să mai şi vândă dintre ele, astfel că acum sunt în posesia unor exemplare rare.

10. În calitatea lui de creator de tip aparte, epigramistul poate sau trebuie să beneficieze de un statut nediscriminatoriu?

Dacă vreau să înțeleg bine sintagma „de tip aparte“, aş opta pentru o comparație cu pamfletistul, căruia i se acordă „nişte circumstanțe“, având în vedere că meseria lui e „să muşte“. Epigramistul poate beneficia parțial de astfel de cicumstanțe, de prezumpția de „bună intenție“. Discriminările din afara breslei sunt mai uşor de pus pe seama necunoaşterii, a unei acțiuni pripite, sau a inapetenței penru epigramă. Mai greu sunt de înțeles atacurile dinlăuntrul breslei, atunci când trec repede peste buna intenție, lăsând un loc prea mare orgoliului. Aici revine un rol important cenaclurilor, care trebuie să-i deprindă pe membri să fie critici şi autocritici, să fie receptivi la sugestii, „să spele rufele“ în interiorul cenaclului.

11. Ce relație este între public şi epigramă?

După experiența mea, publicul (românesc) este receptiv la epigramă şi înclină să-i privească pe epigramişti cu simpatie. Ca profesor universitar, am semnale că studenții mă vedeau cu ochi buni ca epigramist, chiar dacă unele epigrame îi vizau pe cei leneşi, bineînțeles fără nominalizări. Colegii de la alte universități din țară mă apreciau şi ca epigramist, nu doar ca profesionist. Bănuiesc însă că dacă aş fi fost un slab profesionist, părerea lor ar fi fost mai puțin bună şi despre epigramist. Îmi amintesc că o dată, în Suedia, făcând apel la un profesor de origine română să-mi faciliteze cazarea la Universitatea din Uppsala, spunându-i la telefon cum mă cheamă, a exclamat: „– A, cel care a scris epigrama cu *învățământul la distanță!*“. Epigrama suna aşa: „*Învățământul la distanță / Ar fi, în ultimă instanță, / Un fel de-nvățământ departe / Şi de profesor, şi de carte!*“.

12. Cunoaşteți legături între epigrama românească şi cea universală?

În afară de cele de care are parte orice epigramist care este interesat să vadă cum au scris întemeietorii epigramei, pe care i-am trecut în revistă la întrebarea nr. 2, nu cunosc alte legături.

→

EPIGRAMA_70_2:Layout 1 11/28/2014 4:50 PM Page 5

INTERVIU

13. Din anul 1990 există U.E.R., în care sunt integrate 25 de nuclee de epigramişti. Vi se pare aceasta un fapt semnificativ pentru climatul literar actual?

Da, mi se pare semnificativ şi necesar ca epigramiştii din nuclee să ştie că nu sunt singuri, că au o Uniune a lor. Ca membru fondator, am carnetul cu nr. 42, cu semnătura lui Mircea Trifu. Pot spune că Uniunea a jucat un rol important în organizarea şi lărgirea mişcării epigamatitice din țară, fiind un organism cu autoritate recunoscută. În ciuda unor sincope, a unor neînțelegeri şi orgolii, sunt convins că U.E.R. va rezista intemperiilor şi va contribui la recunoaşterea şi impunerea epigramei ca gen literar într-un viitor nu prea îndepărtat.

14. Există admiratori dar şi detractori ai genului. Considerați că sunt argumente, de o parte şi de alta, care să legitimeze o asemenea atitudine?

Când chiar un creator ca Eminescu a avut (şi mai are) detractori, de ce n-ar avea şi epigrama? Aceasta arată că este un organism viu, care se face simțit. Desigur, sunt multe epigrame slabe, subproducții, care, mai ales în condițiile editoriale de astăzi, pot apărea în număr mare, producând efecte nocive, de sufocare, lăsând o impresie greşită a ceea ce este epigrama şi asupra a ce poate deveni ea în perspectivă. Dar acest lucru este valabil pentru orice gen literar, pentru orice domeniu al culturii, ştiinței etc. Cred că, oricum, la început sunt admiratorii. Aceştia atrag detractorii? Iată o-ntrebare!

15. În ultimii ani au apărut două lucrări consacrate epigramei şi locului ei în literatura contemporană, datorate Doamnei Elis Râpeanu şi lui Ioan Feneşan. Vi se par utile asemenea demersuri hermeneutice?

Desigur, asemenea demersuri sunt foarte utile. Ele arată, pe lângă conținutul util şi efortul de sistematizare, importanța care i se dă epigramei. Un articol sau un interviu care apar în revistele genului sunt importante, dar o carte întreagă înseamnă mult mai mult. Desigur, pot exista unele păreri diferite, controverse; importantă este argumentația, aşezarea într-un context mai larg. Exemplificările sunt, de asemenea, utile, chiar dacă unele pot fi superficial sau chiar greşit interpretate.

16. Epigrama şi umorul se află într-o legătură nu totdeauna pusă în evidență. Ați putea glosa în legătură cu această apartenență? Dacă umorul este, cum s-a spus, o trăsătură distinctivă a fizionomiei morale a românilor, alcătuind o componentă spirituală a poporului nostru, ce consecințe decurg din acest fapt pentru epigramă?

Cred că umor există la toate popoarele; sper să nu existe vreun popor atât de nefericit încât să-i lipsească umorul cu desăvârşire! Când se fac afirmații privind grupuri mari de oameni, statistica este întotdeauna implicată. Deci, la români, umorul este mai răspândit, i se dă o importanță mai mare, uneori tinzând să înlocuiască o activitate, o acțiune necesară. Alteori acțiunea se îmbină fericit cu umorul, spre binele tuturor. Este adevărat că o critică făcută cu umor este mai uşor primită, cel criticat fiind astfel ajutat să se îndrepte. Aceasta este valabil şi pentru epigramă, unde umorul este salutar. Dar epigrama nu se poate lipsi de conținut: umorul este doar o formă, nu se glumeşte doar de dragul glumei. Este posibil ca o glumă (spre exemplu, bazată pe un joc de cuvinte, sau analogie), să fie bună într-un context şi proastă într-un alt context. Dacă poporul român a rezistat mai uşor unor nedreptăți datorate unora mai puternici sau mai răi, folosind umorul, putem reține că important a fost faptul că a avut mintea trează, nu s-a descurajat, a căutat soluții ingenioase pentru a face față, chiar pentru a supraviețui. A face doar haz de necaz e bine pentru moment, dar apoi trebuie acționat; este interesant că uneori însuşi modul în care a fost construit hazul poate sugera un mod de acțiune neaşteptat. Sunt povestiri din care aflăm că anumite capcane întinse duşmanilor au fost inspirate de povestiri hazlii, cu oameni sau cu animale.

Umorul poate fi prezent în epigramă sub diferite forme, dintre care eu nu exclud autoironia. Noutatea este importantă: o idee complet nouă este rară; se poate însă pune însă în valoare o parte dintr-o idee mai cunoscută într-un context nou, se poate completa sensul, se poate da o formă literară mai plăcută, dar adăugând totuşi ceva diferit. În orice caz, un element de noutate este obligatoriu. Amintesc aici şi obiceiul de a versifica „bancuri": nu, versificarea nu este suficientă! Mai trebuie pus ceva care să schimbe cât mai mult (şi cât mai bine), să dea o altă turnură, să adauge un unghi nou de vedere etc. etc.

Vă mulțumesc!

EPIGRAMA_70_2:Layout 1 11/28/2014 4:50 PM Page 6

CONCURS

REZULTATELE
CONCURSULUI DE REPLICI (COMENTARII) EPIGRAMATICE:

Victima, epigrama care se cerea comentată a fost:

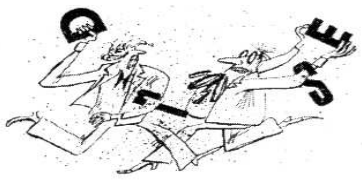

MEDICINA ŞI JUSTIŢIA

Azi, două instituţii de valoare
Sunt surse de o mare amăgire:
Când viaţa e trimisă-n cimitire,
Iar adevărul moare în dosare.

(Nicolae Ivan)

Analizând probele depuse la dosar, în numele legilor epigramei, instanţa a hotărât ca dl. Valentin David să primească Premiul I (cu executare). Se anexează proba incriminatorie:

PATIMILE JUSTIŢIEI

Mari medici, muncind în zadar,
Trecând peste pragul ruşinii,
Au dus-o la veterinar,
Văzând c-are... orbul găinii.

După administrarea probelor la dosar, alţi inculpaţi, din acelaşi lot, au primit premii cu suspendare:

CONFIRMARE CU ADAOS

Ai dreptate. Şi-n spitale
Şi la Tribunal se lasă
Cu probleme colosale
Dacă plicu-l uiţi acasă!

Gheorghe Gh. Popescu

DUET FUNERAR

Azi, doctorii nu-şi schimbă părul
Când se încurcă-n jonglerii,
Da-ngroapă oamenii de vii,
Iar magistraţii... adevărul!

Ioan Prodan

* * *

Doar două instituţii au vigoare
În ţara asta, azi debusolată:
O DNA, ce fabrică dosare
Şi-o medicină de cerşit coplată!

Liviu Zanfirescu

JUDICIARĂ ŞI OPTIMISM MISTIC

Adevărul, ştim oricare,
Niciodată el nu piere;
Chiar de moare în dosare,
Va ieşi la... Înviere!

Vasile Larco

CELERITATEA DOSARELOR CU IZ ELECTORAL

Cum viaţa şi-adevărul, ca valoare,
Fatalităţii-adesea se supun,
Re-nvie adevărul din dosare
Atuncea când momentu-i oportun.

Sever Purcia

MEDICINA ŞI JUSTIŢIA

Când m-am dus la judecată
În sfârşit văzui dreptatea,
Cum era la ochi legată
Căutându-şi sănătatea.

Vasile Manole

RĂSTĂLMĂCIRE

Printr-un revers cu axiome clare,
Catrenului i-aduc răstălmăcire:
E plină medicina de dosare
Iar adevărul, mort în cimitire.

Laurian Ionică

DUPĂ FAPTĂ...

La cele două instituţii
Cu dreptul merg cei înţelepţi,
Cu stângul calcă găgăuţii,
De intră-n lumea... celor drepţi.

Ion Răşinaru

MEDIC LEGIST

Cum în instanţă, nu în van,
Verdictu-i e admis drept probă,
E-ndreptăţit ca, simultan,
Să poarte şi halat şi robă.

George Petrone

CATEGORII

Sunt medici azi, de mare anvergură,
Ce calea morţii curajos o ţin,
Dar şi judecători care se jură
Că adevărul e ascuns în vin.

Ştefan Al.-Saşa

Se înaintează spre recurs la Curtea de Apel următorii, învinuiţi de elaborarea unor epigrame suspecte de publicare: George Ceauşu, Nicolae Mihu, Petre Băneşti, Dan Căpruciu, Nicolae Căruceru, Ion Cuzuioc, Dan_T, Florina Dinescu-Dinu, Petru-Ioan Gârda, Ioan Farcaş, Eugen Ilişiu, Constantin Iurăşcu-TATAIA, Ion Micuţ, Ioan Crăciun-Petrişan, Ionel Iacob-Bencei şi Ioan Lazăr.

EPIGRAMA_70_2:Layout 1 11/28/2014 4:50 PM Page 7

ANIVERSĂRI

Le urăm La mulți ani, de Ziua lor!...

CRIZA GENERALĂ

La o simplă analiză
Situația-i albastră
Că, de-un timp, în țara noastră,
Doar prostia nu-i în criză.

IOAN PRODAN – 75 ani

ANTISISTEM

Astăzi, ca și-n alte dăți,
Suferim de vechi păcate;
Doamne,-s multe libertăți
Și o singură dreptate!

IOAN CRĂCIUN-PETRIȘAN – 70 ANI

SE MAI ÎNTÂMPLĂ

Pe șeful, un subordonat
L-a săpunit și l-a frecat
Trei ore, fără de sfială.
(Erau la baia comunală!).

PĂUN CONDRUȚ – 70 ani

LOGICĂ DE MAFIOT

Pe cel mai redutabil adversar
Întâi cu mult noroi l-am împroșcat
Și-apoi, chiar prea de tot fiind murdar,
...L-am curățat!

DAN NOREA – 65 ani

MOȘ CRĂCIUN

Pe Moș Crăciun l-am așteptat,
Speranța însă-a fost în van,
Mă tem că hornu-e-nfundat
Cu Moșul de acum un an.

LAURENȚIU ORĂȘANU – 65 ani

TRĂIRI BĂTRÂNEȘTI

La noi viața se înfruntă
Mai deosebit un pic:
Soața merge ca la nuntă
Și eu merg ca… după dric.

IOAN HODAȘ – 65 ani

LA ANIVERSARE

Draga mea vecină de pe scară
Ne surprinde iar în mod plăcut,
Că-mplinește-o nouă primăvară
După două toamne ce-au trecut.

IOAN TODERAȘCU – 55 ani

CĂDERE... ÎN PĂCAT

Ambițios precum o stâncă,
Aș fi putut ușor să scap,
De nu mi-ar fi căzut pe cap
Această domnișoară... Încă!

MIHAI CUȚULENCU – 55 ani

CONSTATARE (PE GENUNCHI)

Trecut-au 70 de primăveri –
Veniră azi, porniră, oare, ieri?
Raportul este bine compensat:
E trupul greu, da-n minte ușurat.

ICONIȚA MICU – N-o credeți!

EPIGRAMA_70_2:Layout 1 11/28/2014 4:50 PM Page 8

CLUBUL CLUBURILOR

SATIRICON – 35 de toamne!

Fişă de cadre (1979–2014)

„Cine are teamă de inteligența epigramiştilor? Epigrama este fizionomia spiritului, este retorica literaturii. De aceea, epigrama nu trebuie subestimată nici în literatură, nici în istoria acesteia. Cu ocazia împlinirii a 35 de ani de la înființarea Cenaclului „Satiricon", care a devenit o adevărată şcoală de epigramă, doresc membrilor acestuia viață lungă, luminoasă, iar „țepii" epigramelor lor să brăzdeze şi să „însămânțeze ogorul nedesțelenit" al unora cu sămânța moralei, eticii, civilizației, etc."

(**Al. Florin ȚENE**, Membru corespondent al Academiei Americano Română, Preşedintele Ligii Scriitorilor Români)

- Data naşterii: 25 iunie 1979, orele 18.00 (au semnat actul de constituire 18 membri, din care azi mai sunt în viață Ion Bindea şi Alexandru Stănescu), primul preşedinte: Pavel Bellu;
- Primul festival „***Eterna epigramă***" în anul 1990. Prima revistă pentru uz intern (apare când poate), **Caietul „Satiricon"**, a fost editată în anul 1981, singulară în mişcarea epigramatică românească;
- Din 10 augut 1990 este afiliat la Uniunea Epigramiştilor din România (preşedintele de atunci al cenaclului fiind Ioan Pop);
- În timp, prin cadrul cenaclului au trecut peste 100 de membri de diverse profesii şi ocupații;
- Colecția **„Satiricon"** (antologie / culegere de epigrame cu toți participanții la Festivalul „***Eterna Epigramă***", editată după fiecare ediție) a ajuns la volumul numărul **24**;
- Lunar, după fiecare şedință de cenaclu, Ziarul **„Făclia de Cluj"**, publică selecția **„*CIOACE LA... SATIRICON*"**;
- În cadrul cenaclului, prof. Ioan Bindea şi Valentin Vişinescu au editat 7 volume de „RESTITUIRI" (Vasile Langa, Zeno Turdeanu, Titu Olteanu, Traian Marcu, Gavril Glodeanu, Mircea Matcaboji, Aristotel Cruceanu), pentru confrații care nu au reuşit să publice un volum în timpul vieții;
- Din 2004, în cadrul cenaclului, s-a instituit Premiul **„*Vasile Langa*"**, acordat epigramistului anului;
- Grafica lucrărilor editate de către cenaclu a fost realizată de reputații caricaturişti şi graficieni Octavian Bour şi Virgil Tomuleț;
- În cadrul cenaclului sunt patru *Seniori ai Cetății* (Eugen Albu, Barbu Bălan, Marius Mălai şi Zeno Milea), patru *membri ai Uniunii Scriitorilor* (Cornel Cacoveanu, Gabriela Gențiana Groza, Maria Ioniță şi Ioan Marinescu-Puiu) şi 12 *membri ai Ligii Scriitorilor Români*;
- Preşedinți de onoare: Ioan Pop şi Marian Popescu, iar membri de onoare ai cenaclului „Satiricon" sunt: George Corbu, Efim Tarlapan şi Dan Brudaşcu.

GAVRIL MOISA

EPIGRAMA_70_2:Layout 1 11/28/2014 4:50 PM Page 9

CLUBUL CLUBURILOR

SATIRICON – 35

DUPĂ SĂRBĂTORI

Când oaspeții s-au dus acasă
Şi-am vrut s-aspir şi eu covorul,
Mi s-a-nfundat aspiratorul
C-un oaspete rămas sub masă.

Eugen Albu

SĂRBĂTORI DE IARNĂ

După soartă şi noroc,
Nu-s puteri utopice:
Unii stau pe lângă foc,
Alții beau la tropice.

Ionel Andrașoni

BILANȚUL UNUI „EPIGRAMIST“

A scris catrene multe (nouă)
Şi epigrame chiar (vreo două),
Dar nu i-au fost antologate
Decât din două... jumătate.

Barbu Bălan

APROPO DE *UBI BENE IBI PATRIA*

Despre noi şi despre țară,
Orice-ar zice chiar dușmanii,
De prisos s-o spunem iară:
Patria e... ***ubi banii***!

Ion Bindea

EMISARII

Pe la noi vuieşte satul
C-au venit nişte deştepți
Să ne-nvețe ce-i cu statul.
Din poziția de drepți.

Emil Bodea

NOUL COD PENAL

Este bine că prescrie
Multe fapte de hoție:
Vom ajunge renumiți
Ca o țară de cinstiți.

Aurel Buzgău

REALITATE

E un fapt tulburător,
De rostit numai în gând:
Noi suntem un brav popor
Doar aşa... din când în când!

Viorel Cacoveanu

LUPUL RUSESC

Vine Putin către noi,
Face Rusia balşoi;
Ponta şi Băsescu-n şatră
Unul către altul latră...

Teodor Capotă

POLITICA EXTERNĂ – IERI ŞI AZI

Cuvântările de bază
Sunt aceleaşi de mulți ani,
Doar cuvântul „ruşi“ din frază
L-am schimbat cu-„americani“.

Octavian Cordoş

CONSTATARE

Ruşii, ocupând Crimeea
Mi-au produs deja fiori:
Chiar de nu îmi iau femeia,
Tot vor fi copii... din flori!

Vasile B. Gădălin

ORAŞ AGLOMERAT

Când vin în Cluj-Napoca, pentru
Că fiecare stradă-i plină,
Nicicum nu pot parca în centru!
De altfel, nici nu am maşină...

Petru-Ioan Gârda

VOT „DEŞTEPT“ ÎN ROMÂNIA

Capitalismul românesc
E-o artă-adevărată:
Pe-aceia ce te fraieresc
...Îi mai alegi o dată!

Genția Groza

EPIGRAMA_70_2:Layout 1 11/28/2014 4:50 PM Page 10

CLUBUL CLUBURILOR

SATIRICON – 35

TRIUMF EDITORIAL
Curg în valuri autorii,
Cărți inundă Uniunea,
Oare pentru când minunea
Să vedem şi scriitorii?!
Ana Marinoiu

CE NE DORESC NOUĂ, PENSIONARILOR

Ne amenință mai marii
Că-n buget e-o lipsă mare;
Vor ca toți pensionarii
Să dispară din... dosare!
Doina Miclea

APROPO DE STRĂINI
Ne vor cumpăra pământul,
Vor fi latifundiari
Şi-şi vor spune-n legi cuvântul...
Noi, măcar de-am fi... plugari!
Marius Miclea

CUGETARE
Când i-am văzut pe umorişti
Atât de gravi, aşa de trişti,
Am suspinat, în gândul meu:
„Cu-adevărat că e de rău!“...
Iconița Octavia Micu

NIMIC NU SE PIERDE
Doar stăpânul l-am schimbat
Şi hârtia de-ambalat...
Iar în rest, cu „vremea“-n pas,
Slugi am fost, slugi am rămas!
Zeno Millea

PROFESOARA ŞPĂGARĂ
Ai jecmănit părinți de-a rându',
Chiar dacă viața-i foarte grea!
Mă mir că eşti aşa de rea
Şi să te cheme, totuşi... Blându!
Mircea Roşa-Miro

CA LA NOI...
(După Olimpiada Internațională de matematică)
Se-ntorc olimpicii în țară
Cu pieptul de medalii plin;
L-aeroport, nicio fanfară,
Nici dracul nu ştia că vin!
Gavril Moisa

CĂZĂTURI
Iată, totuşi, că se poate,
După vorbe, după fapte:
Cei cu-avere peste noapte
Cad, mai nou, „ca musca-n lapte!“
Gheorghe Mraişte

UNIREA PRINCIPATELOR ŞI REGIONALIZAREA
Sorbind Milcóvul pe-nsetate,
Românii-aşa s-au amețit,
Că dup-un secol şi jumate
...Încă nici azi nu s-au trezit!
Gavril Neciu

SIMULARE EXAMEN EVALUARE NAȚIONALĂ
Rezultatele redau
Truda lor şi n-o să neg
Că elevii noştri au
Simulat un an întreg!
Radu Păcurar

CERERE ŞI OFERTĂ
Cum trăia de azi, pe mâine,
Mi-a cerut cinci mii de-o pâine
Şi i-am zis mărinimos:
Bea-i, bătrâne, sănătos!
Eugen Pop

BUTOIUL... FĂRĂ FUND
– Mă uit la tine şi mă-nchin:
Cum poți să bei atâta vin?
– Şi eu mă uit mirat la tine,
Că de o zi te uiți la mine!
Marian Popescu

BUNICII CĂTRE NEPOATĂ, LA 18 ANI
Şi pân-acum ne-ai judecat
Ideile, dar azi, deodată,
Cum ai ajuns la majorat,
Poți să ne dai în judecată.
Mihai Teognoste

RUGĂMINTE CĂTRE MOŞ CRĂCIUN
Copilul ce ştie ce-i drama:
Să nu îmi aduci jucărie,
De vrei să îmi faci bucurie
Împacă-i pe tata şi mama!
Valentin Vişinescu

Selecție de *Petru-Ioan Gârda*

EPIGRAMA_70_2:Layout 1 11/28/2014 4:50 PM Page 11

EVENIMENT

TANDEM EPIGRAMISTIC BĂNĂȚEAN

Cronica Festivalurilor de Epigramă de la Caransebeș și Timișoara 26–28 septembrie 2014

În perioada 26–28 septembrie 2014, pe o vreme de toamnă superbă, au avut loc două festivaluri de epigramă sincronizate, la Caransebeş şi Timişoara. Fiecare festival a avut premianții lui, organizatori locali şi program distinct. Dar invitații au fost comuni şi s-au mutat (corectă e diateza pasivă: au fost mutați), de la Caransebeş înspre Timişoara.

În Caransebeş, primul punct din program a fost un pelerinaj la locul de veci al celui care organizase festivalurile precedente, cunoscutul epigramist Nicolae Nicolae, plecat dintre noi în primăvară. Următoarea vizită a fost una complet ieşită din comun. Domnul Ioan Cojocariu, directorul Casei de Cultură „George Suru“ din Caransebeş, ne-a prezentat cu mândrie două construcții „ridicate“ de domnia sa. Ghilimelele vor să spună că una din cele două construcții nu a fost înălțată, ci mai degrabă săpată. E vorba de un bordei, un adevărat palat subpământean, exact ca un sanctuar dacic. Mai concret, este o construcție rotundă, cu un altar în mijloc unde se poate face (şi chiar s-a făcut) focul, cu pereții şi toate accesoriile interioare din lemn. Inclusiv mesele la care urmaşii dacilor au închinat câteva păhărele în cinstea lui Zamolxe.

Poza de grup a participanților la Festival

A doua zi, după o fotografie de grup pe treptele catedralei ortodoxe, am mers la Primărie, pentru festivitatea de premiere. S-a început cu mici inevitabile discursuri: viceprimarul – dr. Filip Străjeriu, city-managerul municipiului – prof. Nicolae Borceanu, directorul Casei de Cultură – Ioan Cojocariu, preşedintele UER – George Corbu, preşedintele cenaclului „Apostrof din Caransebeş – Ioan Jorz.

Domnul George Corbu a deplâns, în discursul domniei sale, suprapunerea festivalului de la Brăila cu tandemul Caransebeş-Timişoara, ceea ce mi-a iscat câteva reflecții personale. E adevărat, există festivaluri culturale cu mai multe secțiuni (Vaslui, Bistrița, Slatina, Tg. Jiu), cărora UER nu le poate impune o anumită agendă. Dar Brăila, Caransebeş şi Timişoara au o singură secțiune: epigrama. Dacă nici acestor cenacluri nu le poate fi impusă sincronizarea calendarului, asta nu dovedeşte altceva decât o totală lipsă de autoritate a conducerii UER. Ceea ce sugerează importanța şi urgența înlocuirii vechiului statut al UER cu unul nou în care, printre altele, gradul de subordonare a filialelor să fie mult mai bine evidențiat.

La rândul lui, Ioan Jorz a anunțat că pierderea regretatului Nicolae Nicolae nu va duce la dispariția cenaclului, ci dimpotrivă. I-a prezentat pe membrii actuali, din care i-am reținut pe Ioan Ghera din Ohaba-Mâtnic, câştigătorul unuia din premiile de la Timişoara şi pe Costel Stancu din Reşița, o mai veche cunoştință.

N-o mai lungesc şi prezint clasamentul şi câte o epigramă, exact aşa cum le-am primit de la Ioan Jorz, lucru pentru care îi mulțumesc. Reamintesc cele două teme: „**Slugă la doi stăpâni**“ şi „**Jumătatea mea**“.

Locul I – ION TODERAŞCU, Vaslui:

LOCUIND LA MAMA SOACRĂ

Căsătorit de-o lună şi mai bine,
Am înțeles ce-i aia libertate,
De vreme ce – şi rog a se reține –
Mă regăsesc în titlul temei date!...

Locul II – GHEORGHE ŞCHIOP, Porumbacu de Jos

LEGAT DE GLIE

Străin în țara mea natală,
Pe viață slugă eu rămân
Sub marea cizmă bicefală
A Parlamentului român.

EPIGRAMA_70_2:Layout 1 11/28/2014 4:50 PM Page 12

EVENIMENT

Locul III – DAN NOREA, Constanța:

OPTIMISM

Dragi prieteni, am o veste
Ce tristețea îmi alină:
La pahare și neveste
Jumătatea mea-i mai plină.

Au mai fost acordate mențiuni: **Dan Căpruciu** și **Mihai Sălcuțan**.

După festivitate a avut loc o vizită la tabăra de sculptură din andezit, una din mândriile locale. Partea a doua a tandemului epigramistic, cea timișoreană, a debutat cu o vizită la Cramele „Recaș", terminată, evident, cu o degustare de vinuri. Știți cum are loc o degustare de vin, așa e?

O cină prelungită a avut loc la Pensiunea DI-ANA-TOM din comuna Bazoșu Nou. Pentru a cinsti ospitalitatea celor doi patroni, Ana și Toma, domnul Bencei ne-a rugat să scriem fiecare câte o epigramă sau madrigal, catrene pe care înainte de plecare le-a citit cu glas tare, după care le-a înmânat destinatarilor. V-o reproduc pe cea scrisă de mine: *Slăvim astăzi clipa (cu pana) / În care, simțindu-i aroma, / În templul zeiței Diana / Intrat-a ereticul Toma*.

Duminică dimineața, după o fotografie de grup în fața hotelului Central, a urmat o vizită la Herghelia Izvin. Următorul popas a avut loc la Mănăstirea Izvorul lui Miron. Numele e derutant, pentru că reunește două elemente distincte. E adevărat că există acolo un izvor de apă termală, drept care poți vedea câteva lacuri mici cu nuferi și pești exotici. Dar nu a fost descoperit de vreun păstor numit Miron, ci mănăstirea a fost înființată la inițiativa unui păstor de alt nivel, Miron Cristea, primul patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, uns în perioada interbelică.

Festivitatea de premiere a avut loc la Căminul Cultural din comuna Curtea unde, după scurtele discursuri protocolare, domnul George Corbu a prezentat volumul „***Ridendiștii de azi***", volum aniversar îngrijit de Ionel Iacob-Bencei, cu ocazia împlinirii a 45 de ani a Cenaclului de Satiră și Umor „Ridendo" din Timișoara. După recital, ajungem, în sfârșit, la premii:

Premiul la tema „Degeaba" – FLORIAN ABEL, Grindu-Ialomița:

SUPERDEGEABA

Aleșilor, cu toată graba,
Mereu le căutați defect
Că stau în funcție degeaba.
Degeaba, dar o fac perfect.

Premiul la tema „*Popa și papa*" – ION GHERA, Ohaba Mâtnic / CS:

POPA ȘI PAPA

Știe-se pe-ntreg pământul
Ce le-oferă viitorul:
Papa Francisc va fi „Sfântul",
Iar POPA'S – „Nemuritorul".

Premiul la tema „Epitaful unui ticălos" – VALI SLAVU, Aninoasa / HD:

EPITAFUL UNUI TICĂLOS

Reîntors la malul mării,
Zace-aici un șef de stat;
A făcut mult bine țării...
Moartea, când ni l-a luat!

Premiul pentru grupaj – ALEXANDRU ȘTEFAN (AL SAȘA), Câmpina:.

EPITAF

Aicea zace-un ticălos
Sub crucea dintr-un lemn ales
Furată până la deces.
Și după moarte tot s-a scos!

Premiul Casei de Cultură a Municipiului Timișoara – ION DIVIZA, Chișinău:

TOATE DRUMURILE DUC LA ROMA?

Pân' la Roma e un pas,
Dar mai scumpă-i țărișoara:
Drumurile lui POPA'S
Toate duc la… Timișoara.

Premiul special al juriului – GAVRIL MOISA, Cluj-Napoca:

EPITAF UNUI TICĂLOS

În acest cavou luxos,
Cu un aer nesimțit,
Doarme-un mare ticălos…
Tot așa cum a trăit.

Premiul Cenaclului „Ridendo" – DAN NOREA, Constanța:

JUDECATA DE APOI

Când cel mai mare ticălos
În smoală zece ani a stat,
Satan a declarat ritos:
Lăsați-l încă un mandat!

Premiul „In memoriam Damian Ureche" – NICHI URSEI, Rm. Vâlcea:

PE MORMÂNTUL UNUI TICĂLOS

Zace-aici un oarecare,
Machiavelic personaj,
Ce de moarte nu fu-n stare
Să mai scape prin șantaj…

Au mai fost acordate mențiuni: Florina Dinescu-Dinu (Ploiești), Mihai Sălcuțan (Buzău), Nicolae Brelea (Tg.Jiu). Ar mai trebui menționat că, la fel ca în seara precedentă, domnul Bencei a rugat epigramiștii să scrie în onoarea gazdelor câte o epigramă sau madrigal, fără a se institui un premiu. Am reținut doar ultimul vers din catrenul Florinei Dinescu, dedicat primarului: „*În Curtea-a mâncat tot poporul*". A iscat o cascadă de râsete, n-am înțeles de ce. Cu foamea și setea (de cultură) astâmpărate, cu urechile plăcut gâdilate de menestrelul Victor Gioroceanu, am urcat veseli în autocar. Și veseli am rămas până la Timișoara.

A consemnat Dan NOREA

EPIGRAMA_70_2:Layout 1 11/28/2014 4:50 PM Page 13

CONCURS

REZULTATELE CONCURSULUI PE RIME DATE

(Rimele: **preşedinte, aur**)

Sincer, ne cam aşteptam ca epigramele să vizeze doar un anume preşedinte. Şi pentru că nu e vorba de preşedintele Asociației de Locatari din blocul meu (stau la casă), am acordat medalia de aur epigramei d-lui: VASILE MANOLE, care a izbutit să uite de flotă şi de „Iepoca de Aur"!

TEZAURUL DE MOSCOVA

A vorbit domn' preşedinte
Foarte mult de-acest tezaur,
Până şi-a adus aminte
Că „tăcerea e de aur".

Medalii de argint s-au mai acordat pentru:

ARTA DE A FACE AUR

Fostul nostru preşedinte
E la casa lui tezaur;
A chitit, ca om cu minte,
Cum se face flota aur!

Gheorghe Gh. Popescu

PREŞEDINTE – AUR

Azi avem un preşedinte,
Un adevărat tezaur,
Dânsul şi când tace minte
…Ca în epoca de aur.

Petru Băneşti

SINGURA OPȚIUNE

Ajunge Nuți Preşedinte,
Când Băse, iscusitul faur,
De flotă îşi aduce-aminte,
Şi-i prinde-un „peştişor de aur"!

Eugen Ilişiu

RECOLTĂ

Ne aduce toamna de-aur,
Dacă nu luăm aminte,
În al roadelor tezaur
Şi o „poamă"... preşedinte.

Nicolae Peiu

* * *

Cred că pricepe chiar şi-un graur
Că vor românii preşedinte
Ce s-aibă caracter de aur
Dar, mai cu seamă, multă minte.

Constantin Iuraşcu-Tataia

DORINȚĂ

Cum de zodie sunt taur,
Îmi doresc de-acu-nainte,
Sufletul să-l am de aur...
Şi „arginți" de preşedinte.

Nae Bunduri

VISUL UNUI PARVENIT

Tânjesc să mă văd preşedinte,
Recurg la puteri de balaur,
Sacrific şi crez de sorginte,
Căci Țara-i... o mină de aur.

Ioan Şiman

În excursie la Roşia Montană, cu un săculeț de cianură, în căutarea aurului, au plecat: *George Petrone, Petru-Ioan Gârda, Ionel Iacob-Bencei* şi *Nichi Ursei.*

EPIGRAMA_70_2:Layout 1 11/28/2014 4:50 PM Page 14

EVENIMENT

Plecat-am nouă din Vaslui și ne-am întors mai mulți!

Constată LAURENȚIU GHIȚĂ

Vasile Larco şi Ica Ungureanu luându-şi nasurile la purtare

S-a tras cortina, iată, şi peste a XXIII-a ediție a Festivalului de Umor CONSTANTIN TĂNASE, organizat, cum se ştie, la fiecare doi ani, în micuțul târg al Vasluiului, capitala mondială a umorului românesc. Gazdă deja tradițională, neobositul Gelu Voicu Bichineț, un amfitrion desăvârşit, s-a strecurat cu dexteritate prin tot hățişul durerilor de cap ale unui organizator şi a putut avea pentru fiecare un zâmbet, o ciorbă, un pat! Semnatarul acestor rânduri s-a strecurat şi el cu dexteritate printr-un program încărcat, reuşind să fie alături de semenii săi, epigramiştii, măcar două zile. Timp suficient pentru trăiri intense, pentru lauri, pentru vizite şi pentru pupături (comsomoliste, pe obraz!).

Dar să nu consumăm spațiul tipografic cu lăcrămele şi să trecem la treabă, pentru posteritate. Aşadar, vineri, 10 octombrie, pe un soare nebunatic, în Sala Mare a Consiliulu Județean Vaslui, s-au decernat premiile Festivalului. La Secțiunea Manuscris, Marele Premiu s-a dus la Buzău, unde evoluează constant şi de-a dreptul furtunos, o doamnă care răspunde la apelativul **Ica Ungureanu**. Restul premiilor s-a scurs către: Bucureşti – **Laurențiu Ghiță**, premiul I, Braşov – **Nae Bunduri**, premiul II, iar premiul III a satisfăcut celelalte regiuni istorice: **Lucian Perța** – Maramureş şi **Vasile Vajoga**, Iaşi. Mențiuni: **Dorel Gaftoneanu** – Botoşani, **Mihai Bădulescu** şi **Florin Rotaru** – Buzău, **Ştefan Al. Saşa** – Câmpina, **Nicuşor Constantinescu** –Bucureşti şi **Valentin David** – Orăştie.

La Secțiunea Carte a plouat cu premii, culminând cu Premiul de Excelență obținut de maestrul **Ştefan Cazimir** si două Premii Speciale, obținute de **Gheorghe Bâlici** – Chişinău şi **George Petrone** – Iaşi. Aşa cum ne-a obişnuit, ieşeanul **Vasile Larco** nu putea pleca cu mâna goală, punând mâna pe nasul lui Tănase, care consfințea Premiul I şi pentru care autorul acestor rânduri i-a dedicat următorul catren: *Un lucru ți-a rămas, / Primind trofeul care / Înfățişează-un nas: / Să nu-l iei la purtare!*

Premii II au avut de împărțit: **Laurențiu Orăşanu, Cristian Dumitrescu** şi **Mihai Batog-Bujeniță**, iar Premii III: **Petru Ioan Gârda, Efim Tarlapan** şi **Laurențiu Ghiță.** În fine, mențiuni au recompensat pe: **Ion Diviza, Lică Pavel, Ion Moraru, Florin Alexandru** şi **Constantin Cristian**.

O secțiune aparte a constituit-o cea de Carte – Antologie, la care a triumfat piteşteanul **Nic Petrescu**, urmat de **Ionel Iacob-Bencei, Gavril Moisa** şi **Mihai Sălcuțan**, strâns uniți în jurul Premiului I, **Mihai Cosma**, exilat pe Premiul II şi **Emil Ianuş** şi **Nelu Vasile**, încheind plutonul premianților, cu medalia de bronz.

Acum, câteva cuvinte despre concurs. Părerea multora a fost că s-a exagerat cu cerințele. Rime date – două perechi, temă şi, în plus cerința „național / specific“ nu au făcut decât să uniformizeze epigramele şi să instituie o monotonie inevitabilă. Poate o slăbire a „hățurilor“ ar fi benefică pentru creşterea calității materialelor prezentate, în viitor. De aceea, suntem şi noi siliți să ne limităm selecția, întrucât majoritatea participanților au cam „bătut“ aceleaşi cărări. Şi, de data asta, garantat, nu prea e din vina lor.

Iata doar exemplificări din creațiile primilor clasați.

EPIGRAMA_70_2:Layout 1 11/28/2014 4:50 PM Page 15

EVENIMENT

ICA UNGUREANU (Marele Premiu):

Yankeilor, care au baze militare în Est

Ați investit aici valută,
Dar zboară ştirile prin presă,
C-ar fi scăpat, la o dispută,
„Cățeaua“ rusului, din lesă.

Bucuroşi le-om duce?... Poate!

Că vom vota şi vom lua iar plasă
Cinsit vă spun, m-apucă mare spaimă,
Când ştiu că Ics e doar escroc „de clasă“,
Iar Icsulescu -hoț de proastă faimă.

LAURENȚIU GHIȚĂ (Premiul I):

Dacă-i dai nas lui Ivan...!

Înghițind prea iute şi pe loc, Crimeea,
Şmecherului Putin i-a venit ideea
Că-ar putea să bage în a lui desagă,
Cât Obama doarme, Ucraína-ntreagă!

NAE BUNDURI (Premiul II):

În zona Mării Negre

Le-om duce toate fără spaimă
Şi nimănui nu „tragem plasă”,
Că-ntr-un liceu cu-aşa o faimă,
Luat-am BAC-ul… trei din clasă.

Declarație post-viol (á la Vaslui)

M-a violat, dar n-o să-i fac dojană,
Căci ştiu că n-a făcut-o de pomană:
Cât mai posed în gură-un ultim dinte,
Sunt încă senzuală şi fierbinte!

Absolvenții unu liceu din Vaslui

„Yankeii“ au adus ideea
De linişte în zona-ntreagă
Şi ruşii – pacea în Crimeea
(Cu carabina în desagă!)

Poza de grup, la Podul Înalt

E, şi cam atât despre premii, clasamente şi diplome. Am traversat apoi frumosul centru al Vasluiului până peste drum, la Bolta Rece, omonima furnalului de creație de la Iaşi, prilej de epigrame, şpriț, poezii (aici s-a dezlănțuit maestrul Nicuşor Constantinescu, o bibliotecă ambulantă în materie de poezie şi epigramă). Bineînțeles că pasionații genului au slobozit şi-o Internațională şi un Bandiera Rosa, dar, deh, la un pahar, câte nu scapă omul! Şi dacă mai faci şi un carcalete cu Imnul Regal, halimaiul e garantat!

A doua zi, cu moralul refăcut, am adus un omagiu Marelui Ştefan aflat la Podul Înalt, pe calul său cu un picior ridicat (nu pentru scopuri canine, ci pentru că, aşa cum ne spun cunoscătorii, sculptorul a subliniat faptul ca a murit în urma unei răni căpătate în luptă). Apoi, cap-compas către Muzeul Vasile Pârvan din Bârlad unde, după un apreciat recital al laureaților, un nene a jurizat două concursuri: unul mai puțin ad-hoc, întrucât tema fusese dată deunăzi şi, profitând de sforăitul colegilor de cameră, fiecare a muncit pe brânci, cu toate că, în final, biletul câştigător a fost, ca la o veritabilă loterie, un outsider... Şi unul prea ad-hoc, în sensul că a lansat tema şi l-a declarat câştigător imediat pe Vasile Larco, prin blocarea adversarilor la mantinelă.

Asta a fost anul acesta, abia aşteptăm sa treacă 2015 şi să ne pregătim din nou pentru acest prestigios Festival a cărui a 50-a ediție sperăm să o apucăm sănătoşi!

EPIGRAMA_70_2:Layout 1 11/28/2014 4:50 PM Page 16

HOMO EPIGRAMATICUS

ALEȘII NOȘTRI...

CONCLUZIE
Când mari corupți acum domină
Și țara este în declin,
Privatizarea se termină
Mereu, în coadă de... rechin!
Gheorghe Constantinescu-GECO

LUNA DE MIERE
PENTRU COALIȚIILE POLITICE
Infim prilej de sărbătoare,
Când liderii ciocnesc o cupă,
Și când își fabrică dosare
Atât de necesare... după!
Grigore Chitul

FAȚĂ-N FAȚĂ CU DEMNITARII
Nu-i înjur, chiar de mi-i greu,
Nu le zic ce-n gură-mi vine,
Dar, de-i văd, instantaneu,
Pic-o lacrimă din mine.
Nichi Ursei

DUPĂ ALEGERI
Văd viitorul ca prin ceață,
Iluzia-i demențială
Când apa iute o îngheață,
Minciuna prezidențială.
Dan Căpruciu

AVANTAJE BIOGRAFICE
La marile alegeri ce urmează,
E Tăriceanu candidat de soi,
Căci dacă doar nevestele-l votează,
Ajunge negreșit în turul doi!
Eugen Ilișiu

ALEȘILOR
Eu nu le zic, că sunt ateu,
Nimic legat de Dumnezeu;
Văzând ce fac cu-acest popor,
Le zic mereu de mama lor.
Gavril Moisa

REMANIERE GUVERNAMENTALĂ
Guvernul s-a remaniat
Și regăsim printre efecte
Un Minister desființat
Cu tot cu Marile Proiecte.
Dan Norea

CANDIDAȚII,
ÎN CAMPANIA ELECTORALĂ
Îi privesc c-un fel de detaşare,
Ba chiar mă amuză, într-un fel,
Cum își dau cuvântul de onoare
Și rămân, pe urmă, fără el!...
Ioan Toderaşcu

PARLAMENTARII AU IMUNITATE
Îmbracă noii deputați
Costume noi, cu etichetă
Și-s veseli, că se văd scăpați
De cele-n dungi și cu bonetă.
Corneliu Zeana

PREȘEDINTELE MARINAR ...
Marinarul nu mai scapă
De cusur – și chiar socot că
*Ba fusese... **om la apă**,*
*Ba ajuns-a... **om la votcă**.*
Nae Bunduri

EPIGRAMA_70_2:Layout 1 11/28/2014 4:50 PM Page 17

EVENIMENT

NOI ŞI... ELE

VIAŢĂ DEZORDONATĂ
Soţia mea întruna cască
Şi-i toată ziua afectată,
Că umblă-n baruri noaptea toată...
Doar, doar o să mă mai găsească!
Nicolae Mihu

DAMĂ DE CONSUMAŢIE
Cu dragostea m-am lins pe bot
Şi adevărul vreau să-l ştii:
Ea a crezut că nu mai pot,
Iar eu că n-am cu ce plăti.
Ştefan Al. Saşa

LUNA DE MIERE (DEFINIŢIE)
Voiaj la început de trai,
Când totul este poezie,
Mirajul care pare rai,
Pentru Divina Comedie!
Mihai Sălcuţan

PASUL URMĂTOR!
Luna lor de miere i-a ferit
De iscoade, bârfe, gură cască...
Şi atât de bine s-au simţit
C-au decis... să se căsătorească!
George Petrone

EL, ÎN ŞI DUPĂ LUNA DE MIERE
A fost o lună adorabil,
Purtându-se fenomenal
De tandru, de finuţ, de-amabil,
Pe urmă, s-a purtat... normal!
Gheorghe Şchiop

LUNA NOASTRĂ DE MIERE
Că am avut-o,-i foarte bine,
Dar văd că,-n ample partituri,
Ni s-a transmis, de la albine,
O viaţă cu... înţepături!
Gheorghe Bâlici

ÎN LUNA DE MIERE
Ea vrea o lună ca-n serai,
Cu „***all inclusive***“, în Dubai;
Şi soţul vrea la fel, e cert,
Că-i tot promite... în deşert!
Vasile Vajoga

ÎN LUNA DE MIERE
El i-a-ndeplinit plăcerea:
S-au cazat la un hotel,
Dar cum ea adoră „mierea“
Ar mai vrea vreo cinci ca el.
Viorica Stancu

CUMPĂTARE
Eu ştiu ce e economia,
Şi nu cad pe-a risipei pantă,
Ca să mă laude soţia
Şi să pot ţine şi-o amantă!
Eugen Ilişiu

RELATIVITATE
Un sfrijit, pe-a lui soţie,
Mare, grasă – o purcea –
O prezintă cu mândrie:
„Ea e jumătatea mea!“
Dan Norea

EPIGRAMA_70_2:Layout 1 11/28/2014 4:50 PM Page 18

HYDE PARK

BUNDURIZĂRI DE IARNĂ

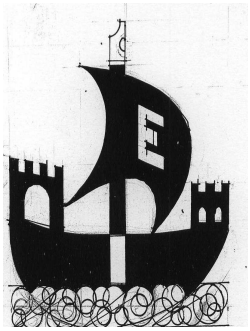

Epigramistei ANY DRĂGOIANU, la *„Pişcături de... Ţânţăreni“*
Doamnă Any – mici ţepari,
Seva-n vene nu mi-o uscă,
Nu am teamă de „ţânţari“...
*Dar sunt tare **rău de muscă**!*

PAULEI DIMITRIU, la volumul *„Amalgam“*
***Amalgam**, în bună parte,*
Pare „digerabil“, deci,
Dacă n-ai şti că-i o carte,
*Ai jura că e... **ghiveci**.*

Lui PETRE CIOCLU, la volumul *„Epigrama... punte între ţări“*
Toţi groparii-şi pleacă fruntea,
Crucea când mi-o pun pe soclu,
Căci trecând, în fine... „puntea“,
*Frate m-am făcut... cu **Cioclu**!*

Doamnei ELIS RÂPEANU, mini-fabulă la volumul *„Cuvinte potcovite“*
Cugetă diverse vite
Şi viţeii pe la porţi:
De „Cuvinte potcovite“
Or să râdă caii morţi!

Lui EFIM TARLAPAN, la volumul *„Raiul n-are ruşine“*
Criticul – un om de bine,
Îi şoptise în tremolo:
Dacă-n Rai nu e ruşine...
Publică-ţi volumu-acolo!

Lui PETRE BRUMĂ, pentru *„Priviri din cerdac“*
*Lui **Petre** ca să-i fiu pe plac,*
Te rog stimate cititor,
Priveşte şi tu din cerdac...
*Să vezi o **Brumă** de umor!*

La *„Prăvălia cu umor“*
de pe malul mării
Printre valurile stivă,
Hazu-i frate cu deruta:
Ba e CUC-ul în derivă,
Ba e Norea dus cu pluta!

Lui GHEORGHE BÂLICI, la *„O mie şi una de epigrame“*
Eu nu scriu epigrame, dar,
La Bâlici, care scrie-ntruna,
Făcând sumarul inventar,
O mie sunt... dar nu văd una!

Lui IOAN FILIMON, la volumul *„Nu chiar totul e de râs“*
Mare critic nu prea îs
Dar afirm de-această carte:
Jumătate nu-i de râs...
Da-i de plâns a doua parte!

La volumul *„Alternanţe“*, de chirurgul CORNELIU ZEANĂ
Ca să nu îţi curme drumul
*Dom' chirurg – tu **alternezi**:*
Poţi să-i şi citeşti volumul...
Dar te pune să semnezi.

Bundurizator atestat: NAE BUNDURI

EPIGRAMA_70_2:Layout 1 11/28/2014 4:50 PM Page 19

COLȚUL SPADASINILOR

Domnului GEORGE CORBU, autorul *„Duelului sutei de sonete“*

Zic – citind pe îndelete
Cele-o sută de sonete –
Că duelul şi duetul,
Negreşit, fac tot bănetul.

Nicolae Căruceru

Unui autor de succes

Faimoasa carte ți-am citit
Şi-amarnic plâns m-a podidit…
Abia apoi mi-am amintit
Că o primisem gratuit.

Nicolae Căruceru

Epigramistului ION MICUȚ, autorul cărții: *„Bancomatul cu epigrame“*

Doream din suflet să-mi urmeze-un sfat,
Dar n-am cuvinte ca să-l pot convinge:
Să lase bancomatul necifrat...
De epigrame cine se atinge?

Vasile Larco

Epigramiştilor GH. BĂLĂCEANU şi MIHAI HAIVAS, coordonatorii culegerii *„Epigrama zilei“*

Eu nu vreau să vă zic de rău
Şi nici n-o să mă țin de glume,
Dar „Epigrama zilei“, zău,
Întunecă prea multă lume!

Vasile Larco

POȘTA REDACȚIEI

Răspund acelor care îmi scriu nemulțumiți
Că-n filele revistei ei nu se regăsesc:
Prefer să mă înjure acei ce nu-s citiți
Decât să mă înjure acei care citesc!

Laurențiu Ghiță

Lui PETRE STOICA, autorul volumului *„Şambelan la curtea coniaculuI“*

De când eşti şambelan la curți-coniace,
Tot numărând troheii,-n poloboace,
Ți s-a-nălțat vertiginos chiar poezia,
Dar, fără-a-ntrece-n pene ciocârlia…!

Ioan Pachia-Tatomirescu

Lui IONEL IACOB-BENCEI, pentru volumul *„Ce-mi șoptește mie muza“*

Cel ce cartea ți-o citeşte
Nu-şi reține-o constatare:
Nu ştiu muza ce-ți şopteşte,
Dar s-o facă-un pic mai tare!

Laurențiu Ghiță

Lui MIHAI SĂLCUȚAN, pentru volumul *„Candela nestinsă“*

La expunerea-ți extinsă,
Plictisiți, noi glăsuim:
Lasă candela aprinsă,
Poate,-aşa nu adormim.

Laurențiu Ghiță

ION MANEA: *„Lăptarul de la miezul nopții“*

Nelu Manea, evident,
Scrie proză ca să-mi placă,
Ştiu că are mult talent,
Nu ştiam că are... vacă!

Constantin Cristian

Poetului iluzionist
VASILE VAJOGA

Când îmi citeşti din opera-ți grozavă,
Întreb discret, fiind în grea derivă:
Tot ce transmiți prin vocea ta suavă
N-o fi iluzie auditivă?

Vasile Larco

EPIGRAMA_70_2:Layout 1 11/28/2014 4:50 PM Page 20

OPINII

Despre epigramă și statutul ei estetic

Ovidiu Ghidirmic

Înainte de toate, se impune să clarificăm statutul estetic al epigramei, pentru a nu ne mai pierde în discuții sterile şi oțioase, agasante şi plicticoase, generate de tot felul de diletanți şi veleitari, fără cunoştințe temeinice de teorie şi istorie literară.

Să începem cu o primă disociere necesară. Epigrama este o specie şi nu un gen literar. Epigrama este o specie ce aparține genului liric, din punct de vedere formal, atâta timp cât este scrisă în versuri, şi genului satirico-umoristic, în general, prin ironie şi umor, categorii estetice înrudite şi interferente, dar nu şi identice. Ironia este distructivă şi maliționsă. Umorul este benign şi constructiv.

Orce demers hermeneutic porneşte de la etimologie. Clarificarea termenilor literari începe cu etimologia. Acesta este şi cazul epigramei, termen care provine din grecescul „epi-gramma", care înseamnă „*inscripție*". Acest sens primordial al termenului ne spune totul despre statutul estetic al epigramei, pentru că din el decurg toate trăsăturile specifice ale acestei specii literare, ce se defineşte mai ales prin **concizie, lapidaritate** şi **concentrare maximă**. Epigrama este o specie scurtă, de regulă, de dimensiunea unui distih sau a unui catren. Mai frecvent a unui catren. Dar aceasta nu înseamnă că nu poate fi încărcată de sensuri. Latinii aveau o vorbă: „*Non multa, sed multum!*". Există şi epigrame cu un conținut filosofic, din care se poate desprinde o întreagă filosofie. Din acest punct de vedere, epigrama este o specie înrudită cu *aforismul, maxima, sentința*, în care este concentrată înțelepciunea popoarelor. Cele mai profunde epigrame sunt cele de o sententiozitate aforistică. Acestea sunt şi cele pe care le preferăm. Concizia este o calitate a stilului, un apanaj al marilor scriitori. De pildă, în literatura noastră, Caragiale stăpâneşte arta supremei concizii. „***MOMENTE ŞI SCHIȚE***" sunt capodopere ale conciziei, în care nici un cuvânt nu este în plus şi este la locul lui. De aceea, Caragiale a fost şi un redutabil epigramist. Nu trebuie să omitem calamburul şi tonalitatea ludică a epigramei.

Credem că secretul unei bune epigrame constă în imprevizibilitatea şi subtilitatea poantei finale. Epigrama este cu atât mai bună cu cât poanta (fr. „*point*e", engl. „*point*") este mai imprevizibilă şi mai subtilă.

Epigrama este un ferment indispensabil şi un condiment al vieții literare din toate timpurile, sarea şi piperul literaturii, care ajută la întreținerea unei atmosfere destinse, şi a unei bunedispoziții permanente, atât de necesare climatului spiritual din orice epocă. Este oricând nevoie de săgețile epigramei şi de şarjele amicale.

Epigrama nu poate lipsi din nicio literatură şi îți are locul ei bine stabilit în literatură.

Nimeni nu poate face abstracție de istoria milenară a epigramei.

Ca şi celelalte specii literare, şi epigrama are o origine grecească.Vechii greci au descoperit-o, dar latinii au dus-o la desăvârşire. Tradiția epigramei e străveche şi începe cu epigramişti ca **Trepandru** (sec. VIII î.e.n.) şi **Arhiloh** (sec. VII î.e.n.), anteriori lui **Alceu** şi **Sapho din Lesbos** (sec. VI î.e.n.), creatori ai strofei alcaice şi safice. În literatura greacă, epigrama a culminat cu **Simonide din Kios** (sec. VI–V î.e.n.), care a scris două tipuri de epigrame: *encomiastice* (laude aduse eroilor şi atleților) şi *satirice*, vizând vicii umane şi moravuri sociale.

În literatura latină, cel care a fixat definitiv statutul estetic al epigramei şi maestrul incontestabil al acestei specii, a fost (**Marcus Valerius**) **Marțial** (40–104 e.n.).

În marile literaturi occidentale, începând cu Renaşterea, trecând prin perioada Barocului, în clasicism, iluminism, romantism şi până în epoca modernă, au scris epigrame unii din cei mai mari scriitori ai tuturor timpurilor: **Michelangelo, Machiavelli, Gianbatista Marino, Ugo Foscolo** (literatura italiană); **Lope de Vega, Tirso de Malina, Luis de Gongora** (literatura spaniolă); **Racine, Boileau, Rousseau, Voltaire,** (literatura franceză); **Ben Johnson, Swift, Oscar**

(Continuare la pag. 23)

EPIGRAMA_70_2:Layout 1 11/28/2014 4:50 PM Page 21

IN MEMORIAM

MIRCEA TRIFU (1922-1994)

S-au împlinit anul acesta 20 de ani de când **MIRCEA TRIFU** ne-a părăsit, plecând în lumea lui Marțial. Numele său este legat de reînvierea creației epigramatice românești de după război când, la sfârșitul deceniului al șaptelea, EPIGRAMA românească și-a spus, poate, precum Petru Rareș, „voi fi iarăși ce am fost și mai mult decât atât". E momentul în care apar cluburi umoristice și de epigramiști, ceea ce determină o adevărată efervescență a EPIGRAMEI românești. Această mișcare a izvorât, în egală măsură, dintr-o necesitate a literaturii române, reașezată și cu echilibrul regăsit, de a scoate în evidență anumite aspecte sociale și umane demne de criticat, dar și din nevoia de manifestare a unor personalități dotate cu talent și cu simțul umorului, de a lua atitudine față de fenomenele micro și macrosociale ale momentului respectiv. Încetul cu încetul, în centrul acestei mișcări, dându-i strălucire și impulsionând-o, s-a remarcat activitatea Clubului Epigramiștilor „CINCINAT PAVELESCU", ale cărui baze au fost puse de un grup de epigramiști entuziaști în frunte cu **Mircea Trifu**, și al cărui Președinte a fost aproape 25 de ani. Tot el a pus bazele Uniunii Epigramiștilor din România, în 1990. Ceea ce se poate afirma este faptul că U.E.R. a preexistat, deci, înaintea înființării ei, pentru că **Mircea Trifu** a concentrat în mâna lui întreaga creație epigramatică din țară. După apariția U.E.R., fiecare club din țară și-a întărit identitatea, devenind, de regulă, filială a Uniunii. El a fost sufletul mișcării epigramistice de la noi, mișcare în care i-a cuprins pe toți mânuitorii condeiului ascuțit din țară. Bun organizator, cu un simț extraordinar de a menține echilibrul fără să facă rabat de la calitate, ținea în mână toate firele care duceau la cenaclurile din țară. Fără să-și adune în jur clică, dădea fiecăruia ce i se cuvine (și-i cunoștea pe toți, după creația lor). Avea un simț extraordinar de a „mirosi" talentul și, cei care nu reușeau să fie la înălțimea încrederii acordate, se lăsau singuri păgubași. La umbra și sub ocrotirea lui **Mircea Trifu**, care ținea la unitatea breslei pe care o considera familia lui, au crescut mulți dintre cei care susțin și azi curcubeul luminos al epigramei. Din păcate, s-a mutat în lumea lui Marțial înainte de vreme (în iunie 1994), lăsând multe lucrări și lucruri neterminate; dar spiritul lui veghează încă asupra epigramei românești. A reușit să unească într-o rețea care formează un soi de „confrerie" toate cluburile și cenaclurile epigramistice din țară. A organizat acțiuni menite să promoveze și să difuzeze EPIGRAMA: recitaluri, turniruri, concursuri, simpozioane, emisiuni Radio și TV. etc. A atras de partea Clubului personalități care prețuiesc catrenul în care „spiritul musteşte și fierbe ca șampania" – printre acestea numărându-se marele om de cultură **Șerban Cioculescu**, cel care credea că epigramistul, cu un zâmbet, poate cuceri un rai întreg, și că în epigramă spiritul musteşte ca șampania.

A publicat două volume de autor: „**EPIGRAME**" (1976) și „**NICI CINCINAT, NICI PĂSTOREL**" (1985). Sub îngrijirea sa au apărut peste zece antologii și culegeri de epigrame ale Clubului, în care sunt prezenți epigramiști din întreaga țară. Publică epigramele celor mai buni epigramiști în reviste pe care le-a inițiat sau care au apărut sub îndrumarea sa: „**Poante la pătrat**", suplimentul EPIGRAMA al revistei URZICA, iar în anii din urmă, în „**Papagalul**", „**Ora**" și, ca redactor-șef, în „**Scaiul**". Totuși, visul său cel mare a fost să reînvie revista „EPIGRAMA" și astfel, în 1993, după 50 de ani, reia tradiția revistei lui ***Virgil Slăvescu***, cu sprijinul material al tânărului nostru confrate ***Viorel Martin***. Din păcate, n-a apucat să scoată decât trei numere, lăsându-l redactat pe al patrulea.

Mircea Trifu a fost și va rămâne el însuși un epigramist de mare valoare, creator de epigramă cu o înaltă ținută artistică, maestru de necontestat al catrenului perfect din punct de vedere prozodic. Epigrama sa, cu tentă umoristică, dar și satirică accentuată, cu înclinație spre definirea tipologiei umane și spre aforism, se apropie de filozofia existențială.

Toate acestea au făcut din **Mircea Trifu** o personalitate de primă mărime în peisajul EPIGRAMEI românești din ultimele decenii, nu numai ca epigramist de frunte, ci și ca organizator, îndrumător și teoretician al EPIGRAMEI. În afară de observațiile făcute la obiect, a prezentat un număr impresionant de studii despre EPIGRAMĂ, statistici, referate în cadrul Clubului, comunicări în cadrul simpozioanelor care au avut loc în diversele orașe din țară cu puternice nuclee de epigramiști (Cluj-Napoca, Iași, Brașov, Ploiești, Brăila, Galați etc.), prefețe sau postfețe.

Suntem datori să-i continuăm strădania, să-i continuăm opera, să apărăm cauza EPIGRAMEI românești așa cum a făcut-o el un sfert de veac. Existența și înflorirea fără precedent, la ora actuală, a EPIGRAMEI românești întăreşte statutul nostru de insulă de romanitate ridicată din valurile istoriei pe aceste meleaguri binecuvântate de Dumnezeu. Prin activitatea sa neîntreruptă timp de 25 de ani, în care a organizat mișcarea epigramistică, dar având tot timpul în vedere creația epigramatică, rațiunea organizării acestei mișcări, chiar și la 20 de ani împliniți de la dispariția sa, **Mircea Trifu** e prezent printre noi cu sfaturile sale, ca îndrumător, ca epigramist de valoare, continuând să lumineze și azi calea epigramei românești.

Dr. Elis Râpeanu

EPIGRAMA_70_2:Layout 1 11/28/2014 4:50 PM Page 22

HOMO EPIGRAMATICUS

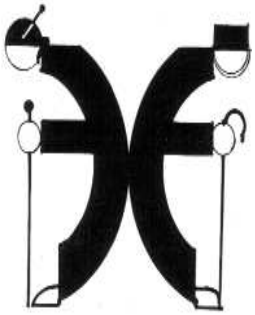

Hai noroc şi... sãnãtate!!!

NEPRICEPERE

Mi i-au tratat cu apă chioară
De la izvor, nişte mişei,
Aşa că gripa aviară
S-a tot extins... în puii mei!

Petru Ion Gârda

LEAC SIGUR

La durerile de şale,
Sigur, scândura e leac,
Dacă-i pui şi laterale
Şi deasupra, un capac!

Elis Râpeanu – Bucureşti

ŞI ÎN ACEST AN…

La masa de Revelion,
Bucatele – cârnați, piftie,
Sarmale, fructe de sezon –
Se judecă-n… contumacie.

Nicolae Căruceru

EVOLUȚIE

În tinerețe ne-ntâlneam,
Să ne fălim ce breji eram,
Dar de o vreme ne vedem,
Ca să jelim cum nu putem…

Eugen Ilișiu

UNUI FOST DEȚINUT

Iată, dumnealui, se pare,
C-a luat cu iarna plasă:
A ieşit de la „răcoare“
Şi a dat de frig acasă.

Vasile Larco

EPITAF

Zace-aicea Păstorel,
Cavaler de Ottonel,
Nu-l treziți,
Că... păgubiți!

TABOR

REVELIONUL PENSIONARILOR

Se organizează bine
Depăşind orice agapă,
Ca din iarna care vine,
Nu ştiu câți din ei mai scapă.

Gavril Moisa

METAMORFOZĂ

Chiar şi plicul de scrisoare
Are parte de schimbare,
Devenind, din plic banal,
Instrument chirurgical.

Ioan Prodan

CUMINȚIT

El n-a avut, vreo şase ani,
A băuturii boală
Şi nici pe droguri n-a dat bani;
Apoi, s-a dus la şcoală...

Ştefan-Cornel Rodean

BĂTRÂNII DIN UNELE AZILURI

Stau, sub plapumă, covrig,
Cu mănuşi şi cu fular,
Căci le clănțăne, de frig,
Şi proteza în pahar.

Vali Slavu

EPIGRAMA_70_2:Layout 1 11/28/2014 4:50 PM Page 23

MEDALION

IOAN LAZĂR

Născut în anul 1969 în localitatea Bencecu de Sus, Județul Timiş

Din anul 2013 – membru „Ridendo“ Timişoara.

REFLECȚIA MINCIUNII

Mai bine scurtă la picioare,
Să port pe veci ăst handicap,
Decât ca adevărul care,
Adesea, e scurtat de cap!

EUROPEANĂ

Invocând bicarbonații,
Spun că „micul” nostru nu e
Bun, deci să-ncercăm cârnații...
Ce pe gât ni-i bagă UE.

STATUI

Bustul său, din piatră dură,
Are-un avantaj vădit:
În mod sigur nu se fură,
Ca şi bronzul, la topit.

GENEZĂ

Adam şi Eva, tinerei,
Au fost „convinşi“, prin viclenie,
De şarpele cu clopoței,
Să stea pe veci la TERRA-pie.

ALEGERI DEMOCRATICE

La congres, o recidivă:
Unu-i reales cu fală,
Doar vreo zece-s împotrivă...
(Numărul celor din sală!).

(Continuare din pag. 20)

Wilde, Shaw (literatura engleză); **Martin Opitz, Friedrich von Logau, Lessing, Goethe, Schiller** (literatura germană). Să nu uităm literatura rusă: **Antioh Cantemir, Puşkin, Lermontov**.

În literatura română, un corespondent în folclor al epigramei rămîne *strigătura*. Printre primii noştri epigramişti se numără **poeții Văcăreşti**. Dintre marii noştri clasici, a excelat în arta epigramei **I. L. Caragiale**. Ceva mai târziu, dintre moderni, s-au impus: **Macedonski** şi **Topârceanu**. În perioada interbelică, epigrama a culminat prin **Cincinat Pavelescu** şi **Al. O. Teodoreanu (Păstorel)**. În literatura noastră postbelică există o amplă mişcare epigramistică.

După o astfel de listă, oricât de sumară, cine ar mai putea nega statutul estetic al epigramei?

În vremea din urmă au apărut chiar tratate despre epigramă. Cum este teza de doctorat „**EPIGRAMA ÎN LITERATURA ROMÂNĂ**“, (2001), a d-nei **Elis Râpeanu**, o lucrare doctă şi solidă, de nivel academic.

Epigrama este o specie foarte gustată de publicul larg, cu admiratori fanatici şi denigratori, cu argumente *pro* şi *contra*. Critica nu contestă viabilitatea şi legitimitatea speciei, dar au existat şi critici mari, care au manifestat tendința de a minimaliza importanța epigramei şi de a o considera o specie minoră, cum a fost **G. Călinescu**, care spunea despre epigramă că este „*un strănut literar*“. Afirmația nu trebuie să ne surprindă la „divinul“ critic, care avea un suflu epopeic în tot ceea ce scria, dar i-a scandalizat pe unii epigramişti, care s-au ridicat ca roiurile de țânțari să străpungă, zadarnic, epiderma pachidermului, un adevărat monstru sacru al culturii româneşti.

În opinia noastră, deşi este născută dintr-o inspirație de moment, epigrama nu este o specie sortită efemerului. Vorbele memorabile au capacitatea de a străbate veacurile!

EPIGRAMA_70_2:Layout 1 11/28/2014 4:50 PM Page 24

ESEU

Studiu comparativ între două genuri scurte – epigrama şi senryu

Un scurt istoric al genurilor scurte umoristice

de Dan NOREA

A. 1. Epigrama

Din cele prezentate în acest material, epigrama este genul cu cea mai mare vechime – a apărut în Grecia antică acum peste 2500 ani. Numele explică apariția epigramei (în traducere „*inscripție pe*"): inscripție pe morminte, pe statui, pe arme. Dar adevărata afirmare ca gen literar a cunoscut-o în Roma antică, în special prin exponentul ei cel mai de seamă, Marțial – P***erspective*** // *Gemelus se însoară şi-o vrea pe Maronilla; / Cu daruri o răsfață şi îi imploră mila. / Atât e de frumoasă? – Nici nu se pomeneşte! / Atunci cu ce-l încântă atât de mult? – Tuşeşte!* Marțial – ***Medic şi cioclu*** */ Diaulus era medic şi cioclu s-a făcut. / Aceeaşi meserie o ia de la-nceput.*

În Evul mediu, Renaşterea a readus epigrama în atenția scriitorilor. Genul a fost practicat de nume cunoscute din Italia, Franța, Spania, Anglia, Germania, Rusia... Voltaire – ***Epitaf unui papagal*** */ E îngropat aici, devale, / Un papagal. Vorbea curent / O zi şi-o noapte în taclale... / El a lăsat, prin testament, / Acest talent... stăpânei sale.*

Un lucru ciudat la prima vedere este acela că, în prezent, epigrama este prezentă aproape exclusiv în spațiile de limbă română – România, Republica Moldova, Banatul sârbesc, Bucovina... Explicația este că românul posedă, în măsură mai mare decât alte popoare, darul de a face haz de necaz. Optimismul, dorința de a petrece, ironia şi, mai ales, autoironia sunt atribute existente la români în cel mai înalt grad. Dacă germanii, unul din popoarele harnice ale Europei, dau de necaz, se pun pe treabă. Românii mai întâi fac haz şi pe urmă, dacă mai au timp şi chef (*chef* – iată un cuvânt polisemantic care spune totul), se pun şi ei pe treabă. Da, dar spuneți-mi numele unui umorist renumit în literatura germană!

Mari scriitori români au înnobilat genul – Caragiale, Macedonski, Topârceanu. Dar cei care i-au adus popularitate au fost epigramiştii din prima jumătate a secolului XX – Cincinat Pavelescu, Păstorel Teodoreanu, Ion Ionescu-Quintus, Nicolae Crevedia, Ştefan Tropcea. Generația de după al doilea război mondial a urcat epigrama pe noi culmi, aducând-o la nivelul de perfecțiune de azi – Mircea Trifu (cel care a înființat Uniunea Epigramiştilor din România), Alexandru Clenciu, Nicolae Ghițescu, Giuseppe Navarra, Stelian Ionescu, Sorin Beiu. Orice enumerare e nedreaptă, dar nu se poate fără. Cred că ați observat că, în galeria marilor epigramişti, m-am ferit să nominalizez persoane în viață, deşi multe din ele (neutrul e bine folosit, avem şi femei valoroase) ar merita să figureze. În schimb, am ales marea majoritate a exemplelor de la epigramişti contemporani, având volumele lor în bibliotecă.

A. 2. Robaiul

Robaiul (la plural *robaiat*) este o poezie lirică persană cu caracter filozofic meditativ. Ca structură, este alcătuită din patru versuri, cu rimă de tip **a-a-b-a**. A apărut în sec X, dar în următoarele două secole, reprezentanții cei mai de seamă au făcut ca robaiul să intre definitiv în literatura lumii – Omar Khayyam, Saadi, Hafez. Vezi spune: ce caută robaiul printre genurile umoristice? Citiți catrenul următor, scris de Omar Khayyam şi găsiți răspunsul: *Sus pe boltă-atârnă-n spațiu ditai taur, / Altu-i poartă-n spate pulberea-i de aur... / Între-aceşti doi tauri, uite-mi-l pe-Allah, / Câți măgari mai paşte-n iarba din coclaur!*

A. 3. Limerick-ul

Limerick-ul este o poezie umoristică existentă numai în spațiul englez şi irlandez. Apărut în Evul Mediu, denumirea poemului provine probabil de la oraşul irlandez Limerick. Are formă fixă: cinci versuri, cu rime **a-a-b-b-a**, cu o metrică rigidă, în care versurile 3 şi 4 au mai puține picioare. La origine bazat exclusiv pe absurd, limerick-ul a evoluat, ajungând să atingă o gamă largă de teme: ironie, poantă anecdotică, grotesc, umor negru etc. Cel mai celebru autor de limerick-uri rămâne poetul irlandez Edward Lear cu volumul „Cartea nonsensurilor". Iată câteva limerick-uri în original: *There was an Old Man of Bohemia, / Whose daughter was christened Euphemia; / Till one day, to his grief, / She married a thief; / Which grieved that Old Man of Bohemia* (E. Lear)

Era un batrân în Boemia / Ce-avea o fată, Eufemia; / Ea, într-o zi, l-a uimit / Şi s-a măritat c-un bandit, / Ce trist a fost cel din Boemia! (N.R. Traducere aproximativă – Laurențiu Ghiță)

Sau: *There was a young fellow named Hall, / Who fell in the spring in the fall. / 'T would have been a sad thing / Had he died in the spring. / But he didn't – he died in the fall*. (W. S. Gilbert).

*Odată, un tip, prost grămadă, / Căzu-ntr-un izvor de cascadă / Ce jale-ar fi fost în popor / De-ar fi decedat în izvor, / Dar el a murit în cascadă! (*N.R. Traducere aproximativă – Laurențiu Ghiță)

Sau: *A fly and a flea in a flue / Were imprisoned, so what could they do? / Said the fly, «Let us flee!» / «Let us fly!» said the flea. / So they flew through a flaw in the flue* (Carolyn Wells).

EPIGRAMA_70_2:Layout 1 11/28/2014 4:50 PM Page 25

ESEU

O muscă şi-un purice, iată-i intrând / În nasul cuiva, ce se-afla respirând / Cătând o scăpare, muscanu-a propus / Să zboare-mpreună, pe nară, în sus / Şi-aşa, au zburat, de-un strănut profitând! (N.R. Traducere aproximativă – Laurenţiu Ghiţă).

După cum observaţi, e foarte dificil ca, în procesul traducerii, să păstrezi atât semnificaţia cât şi metrica. Dacă mai sunt şi jocuri de cuvinte, devine imposibil.

La noi, puţini autori au abordat genul. Totuşi, am găsit câteva exemple.

Elena Malec // *Era într-o vreme un lord / Crescut la o şcoală-n Oxford / Dar are în ghete / Un iz de şosete / Crescut parcă-n brânza Roquefort*.

Laurenţiu Orăşanu // *Era un sergent în Tunis / Cu haine de lucru închis, / Dar când şi le-a dat / Jos, brusc, dintr-o dat', / Femeile-n cor au zis bis.*

A. 4. Senryu

În Japonia, de-a lungul perioadei Edo (1600–1868), mari maeştri precum Matsuo Bashō, Yosa Buson şi Kobayashi Issa scriu versuri sub formă de tristih cunoscute în epocă drept *hokku*. Abia spre sfârşitul sec. XIX aceste poeme au primit denumirea, retroactiv, de *haiku*. Multă vreme, *haiku*-ul era o preocupare exclusivă a elitelor.

Prin sec. XVII, oamenii de rând au început şi ei să scrie haiku, fără să respecte regulile de bază stabilite de înaintaşi. A început să fie descrisă, de multe ori cu umor, viaţa cotidiană şi natura umană, în locul naturii propriu-zise. Karai Hachiemon (1718–1790), care îşi publica propriile haikuuri sub pseudonimul literar Karai Senryu (în traducere „salcia de pe mal"), a început să culeagă aceste poeme, să le sorteze şi să le publice într-o antologie care, în timpul vieţii lui, a ajuns la 23 volume. Ulterior, în onoarea lui, tristihurile de gen au fost denumite senryuri.

Iată unul din poemele scrise de Karai Senryu: *Hoţul / pe care l-am prins / era fiul meu*.

La noi în ţară, cel care a impulsionat puternic apariţia haikuului a fost Florin Vasiliu, fondatorul Societăţii Române de Haiku. Ulterior au apărut şi în provincie cenacluri de haiku, cel mai important fiind cel din Constanţa. Nu trebuie omis aportul lui Corneliu Traian Atanasiu, care promovează cu succes haikuul prin intermediul internetului.

În limba română, senryuri au fost publicate fie strecurate în volume de haiku, fie în câteva antologii, editate de Valentin Nicoliţov. Dar singurele volume de autor sunt „Zâmbete în stil japonez" de Jules Cohn Botea, considerat în mod unanim maestrul incontestabil al genului şi, ultimul din listă, cu voia dumneavoastră, „***Ucenic la şcoala de senryu***" de Dan Norea.

Iată un senryu cunoscut al lui Jules Cohn Botea: *Sunt tare bolnav. / Voi lua medicamente / Ssă mor sănătos!*

A. 5. Kyoka

Aşa cum senryu este considerat un haiku umoristic, tot aşa *kyoka* este, pe scurt, o *tanka* umoristică. A apărut în Japonia prin sec. XVII. Are structura de silabe **5-7-5-7-7**, mai exact este compus dintr-un tristih cu structură de haiku şi un distih final. Distihul aduce o întorsătură sau, în anumite cazuri, conţine o concluzie.

Iată exemple.

Ryokan / Unii se sacrifică / pentru a elibera lumea / pe când eu ascuns / în coliba de ierburi / îmi cultiv trândăvia

Jules Cohn Botea // *Cu barca în larg / pe dâra de lumină / a lunii pline./ Totul ar fi minunat / dacă n-ar fi mâine... luni*

A. 6. Alte genuri scurte

Mi se pare interesant ca, măcar în trecere, să enumăr alte câteva genuri scurte, scoase de-a valma din memorie, fără o analiză critică:

Aforismul – Tudor Muşatescu: *Nu sunt sensibil la frig. Chiar şi gerul mă lasă rece*.

Distihul aforistic – Stelian Filip: *Iubirea ce mă strigă, din tinereţea mea / O cânt abia acuma, când n-o mai pot avea*.

Definiţia aforistică – Mihai Frunză: *Ceai rusesc – Băutură foarte fierbinte; când temperatura ei scade la 40 grade, se numeşte vodcă*.

Pilula – Ananie Gagniuc: *S-a plâns că, de un timp, soţul ei doarme neîntors. Neîntors acasă...*

Aş adăuga un gen scurt umoristic, universal valabil – *bancul*, în ciuda desconsiderării din partea criticilor literari. Mi-a căzut în mână o culegere de bancuri evreieşti, care mi-au provocat nu numai zâmbete, dar şi aceeaşi plăcere estetică de care am avut parte la citirea unor poezii sau proze umoristice de calitate.

La capitolul Alte genuri scurte din alte ţări, prietenul meu din Chişinău, Ion Diviza, mi-a semnalat existenţa în Rusia a unui gen scurt foarte popular – poemul într-un vers, asemănător celui lansat la noi de Ion Pillat, dar cu tentă umoristică sau satirică.

Sunt convins că dacă scotocim bine prin India, Africa de Sud sau Brazilia, găsim genuri specifice de literatură umoristică în format scurt sau scurtissim. Mă bate gândul ca, în acest scop, să cer o bursă la Uniunea Scriitorilor.

(*Urmarea, în numărul viitor*)

EPIGRAMA_70_2:Layout 1 11/28/2014 4:50 PM Page 26

CONCURS

TOP EPIGRAMA

Tema: „Munca în echipă“

Răsturnări spectaculoase după ultima etapă. Tricoul galben a fost preluat de echipa din Iohannisburg, într-o tresărire de orgoliu, după rezultatele mai modeste din trecut. În ceafa lor, suflă GLUPI Iaşi (craca Petrone-Vajoga din trunchiul ieşean). În revenire puternică, pe turnantă, SATIRICON-ul a luat faţa desantului oltean, o veritabilă surPRAZă, venită de la Craiova! Urmează apoi un pluton compact, din care s-au ițit hunedorenii HD, care au devansat o surprinzător de palidă prestație a puternicului grup braşovean, ca şi a revelației ediției de acum două numere, buzoienii dream-team-NIGRIM. Încheie lista Ridendiştii, încă în căutări, cuibul de CUCi, trezit din hibernarea de vară (sic!) , CUV-ioşii bădiei Nichi şi ploieştenii biciuiți (insuficient) de doamna Dinescu-Dinu.

Clubul Umoriştilor „Nicolaus Olahus“
Sibiu (CUOS) –7,83 puncte

Polițiștii şi polițiste în echipă

Eficienți din prima clipă,
Atenți în orişice moment,
Fac bună treabă în ***echipă***;
Dar, când nu au ***echipament***...
Sever Purcia

Munca în echipă
şi nenumăratele firme de pază

Românii se asociază,
Că „unde-s doi puterea creşte”;
Deci, primul dintre ei lucrează,
Iar cel de-al doilea-l păzeşte.
C. Părăian

Gruparea de Literatură Umoristică
„Păstorel“ Iaşi – (GLUPI) – 7,55 puncte

Hai, Româniaaa!

La cum driblează-i prima de pe listă,
Prin fente, iarăşi e fenomenală,
Deci, este clar că-i profesionistă
Echipa noastră... guvernamentală!
Daniel Bratu

Consens politic în echipa Puterii

Sunt ca-ntr-o haită că, târziu,
În miez de noapte, strânşi grămadă,
Dulăii latră a pustiu,
Cățeii-aprobă dând din coadă.
George Petrone

Clubul Epigramiştilor Clujeni –
„Satiricon“ (CECSC) – 7,38 puncte

Munca în echipă

Procedeu-i brevetat
De o minte românească:
E mai greu de sesizat
Cine nu vrea să muncească.
Gavril Moisa

*** * ***

O echipă azi înseamnă
– Varianta romanească-
Locul unde se îndeamnă
Unii pe-alții să chiulească.
Aurel Buzgău

Cenaclul Epigramiştilor Olteni
Craiova (CEO) – 7,27 puncte

În echipă

Când se face totu-n pripă,
La grămadă sau grupat,
Munca este în echipă,
Chiulul este separat.
Marius Coge

Munca în echipă

Oriunde-i muncă, se porneşte
Cu o echipă, punct de bază:
În ea pe față se munceşte,
Iar pe la spate se lucrează.
Janet Nică

Asociația Epigramiştilor Hunedoreni
„Umor HD“ – 7,10 puncte

Polifonie

Convins era că duo el forma
Cu-a sa soție,-n dragoste maestră,
Dar toți vecinii de pe strada sa
Zâmbeau, ştiind că-i vorba de-o orchestră.
David Valentin

Echipa perfectă

Ne poți vedea-mpreună-n orice clipă,
Pe mine şi pe-un foarte bun amic,
Deoarece noi suntem o echipă:
Echipa celor ce nu fac nimic.
Vali Slavu

EPIGRAMA_70_2:Layout 1 11/28/2014 4:50 PM Page 27

CONCURS

Clubul Epigramiştilor Braşoveni – Braşov (CEB) – 6,93 puncte

Cauza eşecului

S-a făcut din nou risipă,
Mintea ne-a venit la urmă:
Munca este în echipă
Însă spiritul... de turmă!

Gheorghe Constantinescu-GECO

Cenaclul de Satiră şi Umor „Ridendo“ Timişoara (CSURT) – 6,78 puncte

Munca în echipă

Categoric are-un scop
Şi-i tratată ca atare:
Unul e la târnăcop,
Şase vin ca să repare...

Ioan Lazăr

Cenaclul Umoriştilor „Nicolae Grigore Mihăescu-Nigrim“ Buzău (CUNB) – 6,73 puncte

Răsplata muncii

Treaba merge brici la noi,
Când echipa e unită;
Carul greu e tras de boi
Şi măgarii doar profită.

Ica Ungureanu

Asociaţia Literară „Păstorel“ Iaşi (ALPI) – 6,55 puncte

Echipa de şoc

Şef e cel cu mintea trează,
4 – 5 supraveghează,
Cam vreo 7 raportează,
Însă unul chiar lucrează!

Eugen Deutsch

Clubul Umoriştilor Constănţeni „Prăvălia cu umor“, (CUC) – 6,48 puncte

Munca în echipă

Munceşte domn primar, de ieri,
La planul urbei, de la anul;
L-ajută doi consilieri
Ce dau cu zarul... sau cu banul.

Ion Ruse

Clubul Umoriştilor Vâlceni, Râmnicu-Vâlcea (CUV) – 6,48 puncte

Olteanul şi munca în echipă

Olteanul nostru, nicio clipă,
Nu lasă pentru altul cheful
Şi munca dură, în echipă,
La care el să fie şeful.

Alexandra Mihăeşti

Clubul Epigramiştilor Ploieşteni „I. Ionescu Quintus“, Ploieşti (CEPIIQ) – 6.40 puncte

Activitate parlamentară

Organizarea e judicioasă,
Pe munca în echipă pun temei.
Când unii îşi fac treburile-acasă,
Votează cei prezenţi şi pentru ei.

Stefan Al Saşa

Clubul Epigramiştilor „SPINUL“, Baia Mare (CESB) – 6,25 puncte

Clasamentul final confirmă supremaţia ieşenilor, ambele cluburi fiind în partea superioară. Poate o surpriză pentru unii, infiltrarea buzoienilor în plutonul fruntaş, este efectul mobilizării resurselor valoroase de care nu duce lipsă. Cum nu e o surpriză clasarea trioului braşovean printre fruntaşi. În rest, *no comments*, poate doar să subliniem performanţa SPINULUI băimărean, care, tăcut, fără să facă valuri, iată-l înaintea unor grupări cu pretenţii.

Poate, într-un număr viitor, vom face un comentariu mai extins. Până atunci, noi considerăm că acest concurs merită continuat, pentru că, într-adevăr, stimulează munca în echipe. (LGH)

TOP E Clasament pe anul 2014

		Nr. 67	Nr. 68	Nr. 69	Nr. 70	Total	Medie
GLUPI	Iaşi	8.2	7.3	8.48	7.55	31.53	7.8825
Cenaclul Umoriştilor NIGRIM	Buzău	8.07	7.52	7.72	6.73	30.04	7.51
Clubul Epigramiştilor Braşoveni	Braşov	7.75	6.9	7.82	6.93	29.4	7.35
ALPI	Iaşi	7.02	7.27	8.28	6.55	29.12	7.28
OLAHUS	Sibiu	6.33	7.1	7.4	7.83	28.66	7.165
RIDENDO	Timişoara	7.05	6.85	7	6.78	27.68	6.92
Clubul Umoriştilor Vâlceni	Rm. Vâlcea	6.63	6.82	6.88	6.48	26.81	6.7025
SATIRICON	Cluj Napoc	6.73	5.65	6.85	7.38	26.61	6.6525
Cenaclul Epigramiştilor Olteni	Craiova	6.7	5.77	6.82	7.27	26.56	6.64
SPINUL	Baia Mare	6.5	6.15	6.23	6.25	25.13	6.2825
"Ion Ionescu Quintus"	Ploieşti	6.7	4.25	5.95	6.4	23.3	5.825
Asociaţia Epigramiştilor din Moldova	Chişinău	7.83	6.47	7.3		21.6	5.4
Clubul Umoriştilor VERVA	Galaţi	6.6	6.58	6.47		19.65	4.9125
HOHOTE	Tg. Jiu	7.17	5.67	5.92		18.76	4.69
Clubul Epigramiştilor "Cincinat Pavelescu"	Bucureşti	5.55	6.52	5.08		17.15	4.2875
UMOR HD	Hunedoara			7.07	7.1	14.17	3.5425
Clubul Umoriştilor Constănţeni	Constanţa	6.95			6.48	13.43	3.3575
AG PE RIME	Piteşti	5.68		5.05		10.73	2.6825
STEFAN TROPCEA	Brăila	6.25				6.25	1.5625

EPIGRAMA_70_2:Layout 1 11/28/2014 4:50 PM Page 28

CARUSELUL CU EPIGRAME

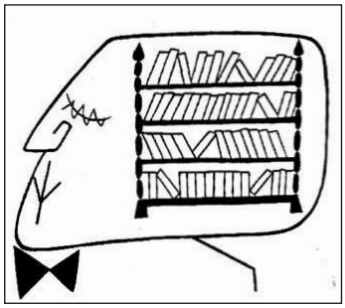

Epigrame...

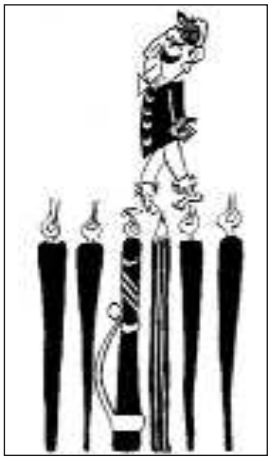

DISPARIȚII

Adesea-n parc, odinioară,
Cânta fanfara militară,
Acum nu mai avem fanfară,
Nici parc, nici militari în țară.

Nicolae Căruceru

ÎN AN ELECTORAL

Candidatul cu rutină
Şi cu-n ascendent moral,
Văd, renunță la piscină...
Vrea bazin... electoral.

Gheorghe Constantinescu-GECO

MAMĂ CU MULȚI COPII, DE REVELION

Când împărțea în şapte-un ou,
Sărmana fără de pereche,
Zicea: Mâncați, e Anul Nou,
Doar sărăcia ne e veche!

Vasile Larco

CONCLUZIA CELOR RĂMAŞI ÎN ȚARĂ, LA SFÂRŞIT DE AN

Deşi se vorbeşte că-n țară
Nivelul de viață tot scade,
Acuma trăim ca afară:
În case, sunt două-trei grade.

Vali Slavu

FONTANA DI TREVI

De soacră şi nevastă strâns de mână,
Eu mă rugam intens la o fântână,
Când soacra a căzut şi s-a-necat...
Să fie, oare, chiar adevărat?!?

Marinică Dobreanu

EPITAF

L-învinse-aicea sărăcia –
O boală grea pe-acest pământ –
Şi leac îi fuse „doctoria“
Numită „zeamă de mormânt“.

Elis Râpeanu

BUMERANG

Economii europene
Împărtăşesc o soartă grea,
Când cea a Rusiei, alene,
E pedepsită... şi nu prea!?

Liviu Zanfirescu

IARNA A DEBUTAT CU ALEGERI PREZIDENȚIALE

Zero grade-s zile-ntregi,
De când iarna s-a lăsat,
Şi-atunci, cum să mai alegi
Preşedinte „dezghețat“?

Nichi Ursei

IARNĂ

Peste tot e frig şi ceață
Şi sunt minus multe grade,
Văd că şi guvernu-ngheață.
...Dacă-ngheață, nu mai cade.

Aurel Buzgău

AMENDAMENT

La noi se doarme-n Parlament
Şi-al imnului îndemn e-n van,
Deci cer un mic amendament:
Să i se zică iar... Divan.

Nicolae Peiu

EPIGRAMA_70_2:Layout 1 11/28/2014 4:50 PM Page 29

CARUSELUL CU EPIGRAME

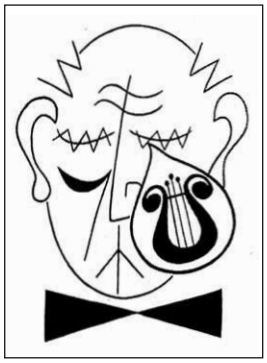

Epigrame...

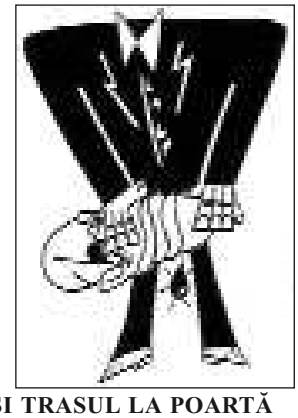

TOAMNĂ TÂRZIE

A stat din fiert în damigene
Şi mustu-ncepe-o nouă viaţă;
Doar sângele mai fierbe-n vene
...La crâşmăriţa cea fâşneaţă.

Dan Căpruciu

VOTANTUL – NOUL DIOGENE

Cu felinaru-n plină zi
El caută, strângând din dinţi,
Un OM spre a se linişti,
Dar dă mereu de preşedinţi!

Vasile Til Blidaru

INSCRIPŢIE

Din locul cu lumină şi verdeaţă
Iubito, gânduri bune îţi trimit,
Căci stau şi eu aici mai liniştit
Atâta vreme cât te ştiu în viaţă…

Mihai Moleşag

FOTBALUL ŞI TRASUL LA POARTĂ

Fotbaliştii lui Mitică
Trag la birt, cu câte-o halbă,
Câţiva şefi trag una mică
Şi-alţii trag la Poarta Albă.

Valer Ciceu

14 CONCURENŢI PE-UN LOC

Candidaţii, zâmbitori,
Începând campania,
Se şi văd câştigători
Şi promit... şampania.

Dumitru Cireaşă

FEMEIA ÎN VIZIUNEA UNUI MISOGIN

Este monstru fără nume,
Este demon, e damnatul
Bun doar să aducă-n lume
Giuvaier sublim – bărbatul.

Filip Stoica

(Continuare din pag. 12)

FIORI

Soţia-mi dă mereu fiori:
Gurița ei e ca o floare
Ce se deschide de cu zori
Şi se închide la culcare.

Laurenţiu Orăşanu

COLIND NEINSPIRAT

Cum sunt vecinei amorez,
M-am dus cu steaua în colind,
S-o văd, în braţe s-o cuprind
Şi am văzut... dar stele verzi.

Ion Răşinaru

DRUMURILE NOASTRE...

Cu nevestica mea – cocheta –
Puteam urca pe culmi divine
Sau chiar înconjura planeta...
La cât m-a dus prin magazine.

Nae Bunduri

SUPER PROTECŢIE?!

Prevăzător – doar preventiv –
Şi-a pus şi un prezervativ,
Dar asta nu l-a protejat,
Când soţul „dânsei“... l-a-mpuşcat!

Marinică Dobreanu

EPIGRAMA_70_2:Layout 1 11/28/2014 4:50 PM Page 30

OPINII

Meritã epigrama mai mult? Poate deveni ea un „brand" de ţarã?

Ne aflăm în faţa unei expansiuni fără precedent în mai toate colţurile ţării a epigramei, atât din punct de vedere al creaţiei, cât şi în ce priveşte prezenţa ei în manifestările de gen care au loc în aproape toate marile oraşe ale ţării, agrementate cu concursuri pe diferite teme şi nu în ultimul rând, prezenţa ei prin publicarea a numeroase cărţi de autor, antologii, sau volume colective, cât şi apariţia cu regularitate a mai multor reviste consacrate epigramei.

Putem spune fără lipsă de modestie, parafrazând un slogan des întâlnit, că epigrama cucereşte România, spre cinstea creatorilor de epigrame, a conducătorilor de cenacluri şi nu în ultimul rând a conducerii Uniunii Epigramiştilor din România. Ba putem afirma că ea a trecut demult hotarele ţării şi mă refer aici la Basarabia străbună, la Banatul Sârbesc şi punctual, în ţări precum Canada, SUA, Elveţia ş.a., acolo unde există vorbitori de limba română şi creatori de epigrame. Din acest punct de vedere, putem confirma că suntem nişte demni urmaşi ai strămoşilor latini, din rândul cărora epigrama îşi trage seva, România fiind unica ţară din lume în care creaţia acestei specii literare proliferează.

Aşa stând lucrurile, poate epigrama deveni, alături de celelalte realizări contemporane, un „brand" al României? Merită ea să treacă şi hotarele lingvistice şi să fie prezentă pe arena internaţională alături, să zicem, de „haiku"? S-au făcut unele încercări oarecum timide de traducere a epigramei şi aş cita una dintre acestea, pe cea din cadrul Festivalului de Epigramă Craiova 2013, când au fost traduse epigrame ale participanţilor în cinci limbi străine. Fără ca ele să ajungă la vorbitori nativi ai acestor limbi din ţările respective, fără a se încerca stimularea acestora de a scrie ei înşişi epigrame. Dar trebuie să ne mulţumim doar cu atât, acum când „presiunea" creşte mereu ca la abur în „cazanul" creaţiei epigramistice şi se simte nevoia acută a unor supape de evacuare?

Consider că a sosit momentul ca o parte din cele mai izbutite creaţii – ale clasicilor şi contemporanilor – să fie traduse în cât mai multe limbi, publicate pentru început într-o singură carte amplă şi difuzate în întreaga lume cu sprijinul Institutului Cultural Român, care poate asigura şi costul tiparului, sau în broşuri consacrate câte unei limbi străine în parte. Totul este să putem fi suficient de convingători în susţinerea acţiunii.

Traducerile ar putea fi realizate de cadre ale facultăţile de litere din Bucureşti, Craiova, Iaşi etc, Bucureştiul şi Clujul, prin facultăţile de profil, având „în portofoliu" un evantai apreciabil de limbi străine din Europa, Asia şi nu numai.

Epigrama, fiind o creaţie literară plină de spiritualitate şi realizată succint, poate avea adepţi în multe ţări, unde nu se cunoaşte despre existenţa ei şi astfel s-ar putea ca în China, de exemplu, să apară mai mulţi epigramişti decât sunt azi în România, dacă se va găsi un singur iubitor de de epigramă să zicem, la un milion de chinezi! Iar dacă chinezii ne vor face trenuri de mare viteză, ori autostrăzi, de ce nu ar putea face şi epigrame?

În ce priveşte selecţia epigramelor traduse, acestea ar trebui să aibă o adresabilitate universală, fără subtilităţi pe care nu le înţeleg decât românii, să trateze cu precădere teme ale existenţialismului uman.

Pentru uşurinţa selecţiei, propun a se colecta de la o suită de epigramişti dintre cei mai buni, un set de 8–10 epigrame alese de ei însişi, din care să poată fi selectate epigramele ce se vor traduce.

Sper că dacă propunerea mea se va realiza, atunci în carte să nu existe derapaje ale preferinţelor către unii autori, ca în antologia piteşteană, în care autorul e prezent cu o sută de epigrame, iar ceilalţi cu 1, 2... max 10.

Nu consider că cele de mai sus ar putea fi o utopie, ori o „aventură literară", chiar în ipoteza în care propunerea mea nu va avea prea mulţi adepţi. Celor potrivnici ideii le cer iertare pentru că mi-am lăsat prea slobodă „fantezia".

Dan CĂPRUCIU

EPIGRAMA_70_2:Layout 1 11/28/2014 4:50 PM Page 31

CONTRIBUȚII

UN PUNCT DE VEDERE

Nicușor Constantinescu

În numărul 69 al revistei EPIGRAMA, din septembrie 2014, colegul Liviu Zanfirescu, cunoscut şi apreciat epigramist şi poet, este de părere că se impune elaborarea şi apariția unor materiale şi chiar a unei metodici prin care specialişti şi autori consacraţi să-şi împărtăşească experiența, să-şi exprime opiniile şi să-şi dezvăluie secretele în legătură cu modalitățile prin care poate fi concepută şi realizată o epigramă. Despre felul în care un creator poate da viață operelor sale s-a scris mult, s-au elaborat şi teze de doctorat şi există multe indicații, recomandări şi suficient material documentar, chiar în paginile revistei EPIGRAMA, pentru cei dornici să scrie epigrame. Pe de altă parte, se ştie că actul de creație este personal, intim şi el poartă amprenta şi personalitatea autorului. „*Stilul este omul însuşi*“ spunea Buffon, iar Nicolae Iorga era de părere că „*Stilul care nu se naşte spontaneu, odată cu gândul pe care trebuie să-l îmbrace este o perucă de împrumut, pieptănată dar moartă*“ În actul de creație, fiecare autor trebuie să fie şi să rămână el însuşi; orice şablon, împrumut ori plagiat par de neconceput. Îmi permit să cred că, de cele mai multe ori, dădăceala, oferirea de jaloane, rețete, soluții, modalități, norme, reguli şi exemple pot îngrădi, limita şi standardiza modalitățile de realizare a creației literare, ne-ar putea determina să devenim şablonarzi, să închistăm în tipare prestabilite gânduri, idei, concepte, simțăminte şi atitudini, să devenim toți o apă şi-un pământ. Chiar dacă modelele au rolul şi importanța lor, sugestiile domnului Liviu Zanfirescu ar putea deveni, cel puțin după părerea mea, mai degrabă o frână decât un stimulent în munca de creație. Prin pregătirea, experiența, poziția socială şi atitudinea pe care o are față de evenimentele la care participă sau este martor, prin interesele, afinitățile şi antipatiile pe care le are, un autor poate imprima creației sale o anumită doză de subiectivism, deşi el are datoria morală să fie imparțial, echidistant în relatarea şi interpretarea evenimentelor şi fenomenelor spre care se apleacă. În acest context, nu ştiu cât de mult i-ar putea folosi domnului Liviu Zanfirescu relatările şi destăinuirile mele, atâta timp cât domnia sa îşi are un stil personal de exprimare şi modalități proprii de percepere, interpretare şi exprimare artistică; nu este mai puțin adevărat că, uneori, acelaşi autor nu rămâne tributar propriilor maniere şi modalități de exprimare, ci se adaptează unor situații şi cerințe particulare, ocazionale (teme unice, rime sau cuvinte impuse, restricții prozodice, forme fixe etc.). Un epigramist ager şi slobod la minte ştie şi simte cum să procedeze în varii situații, căci, în ultimă instanță, succesul în munca de creație presupune şi un dram de har, o scânteie care să-ți înflăcăreze imaginația, un imbold în măsură să-ți declanşeze şi să-ți pună în mişcare resorturile intime ale minții şi sufletului, pentru a înfăptui creații care să te definească şi detaşeze de semenii tăi.

SCURT ȘI CUPRINZĂTOR – VALERIAN LICĂ

CREZ

În sutele de epigrame,
Produse-n diferite game,
Să-vezi pe-alții,-i foarte bine,
Dar să te vezi întâi pe tine.

AFLUENȚĂ DE POEȚI MEDIOCRI

Cu infinitele triste ți,
Se semnalează, fără scuze,
O abundență de poeți
Şi o penurie de muze.

ATITUDINE FAȚĂ DE EPIGRAMĂ

Apar în breaslă lorzi, titani,
Dar epigrama valoroasă
Îndură de atâția ani
Statutul de cenuşăreasă!

INSPIRAȚIE

E iubita ce-o aştepți,
Cu capricii feminine;
Vine când nici nu te-aştepți,
Şi, când o aştepți, nu vine!

EPIGRAMA_70_2:Layout 1 11/28/2014 4:50 PM Page 32

CONCURS

Rezultatele concursului „EPIGRAMEI"

Tema:

„Crama, mustul și pastrama"

Măi frate, cum dăm teme de-astea, culinare, cum ne pun doamnele la colț imediat! Specialistă fiind, (se știe că la Ploiești era renumit restaurantul Berbec, cu o excelantă pastramă și vin așișderea),

d-na Florina Dinescu-Dinu

ne-a pus pe tavă următoarea epigramă:

S-A TERMINAT!

Sătul de must și de pastramă
Sărată, grasă, de batal,
Jurai să nu mai calc prin cramă.
…De mâine-aleg un alt local!

În preajma grătarului, cu paharele pline, o acompaniază:

* * *

Pastramă, lăutari și must
Sunt trei aspecte ce-o intrigă,
În orice cramă de bun gust,
Pe cuvioasa mămăligă.

Petru Bănești

AUTUMNALĂ

Merg, atras de fumul gros,
Pe drumeag în jos, spre cramă,
Să mă satur de pastramă...
Mustul nu pot să-l miros!

Dan_T

NEVASTA MĂ ALINTĂ

Dacă nu-ți schimbi gustul
Și mai mergi în cramă,
Scot din tine mustul
Și te fac pastramă!

Petru Ioan Gârda

JOC DE TOAMNĂ PĂSTORELIAN

Ține-n mână Păstorel
Un careu de aşi, fidel:
Mustul şi pastrama,
Crama, epigrama.

Vasile Larco

CASNICĂ

Fierbe soața mea ca mustul
Și m-ar pune la pastramă,
Că am prins, de-o vreme, gustul
Nopților pierdute-n cramă.

Nichi Ursei

PREFERINȚĂ… BAHICĂ

La începutul lui „Gerar",
În crama plină cu pahare,
Servesc şi must mai dulce, dar
Prefer pastrama... că e tare.

Nae Bunduri

AUTUMNALĂ

După zile cu năduf,
Se închide „berăria"
Și începe „mustăria",
Care o să aibă... stuf.

Ionel Iacob-Bencei

TOAMNA LA VIE

De câte ori cobor în cramă,
Eu, care nu-s un abstinent,
După o vadră și-o pastramă
Simt că „mustesc" de-atât talent.

George Petrone

A mai rămas în cramă, să chefuiască, spre dimineață, o gașcă consistentă: *Gheorghe Constantinescu-GECO, Valentin David, Ioan Farcaș, Liviu Gogu, Eugen Ilișiu, Vasile Manole.*

EPIGRAMA_70_2:Layout 1 11/28/2014 4:50 PM Page 33

CARUSELUL CU EPIGRAME

Dintre sute de peniţe

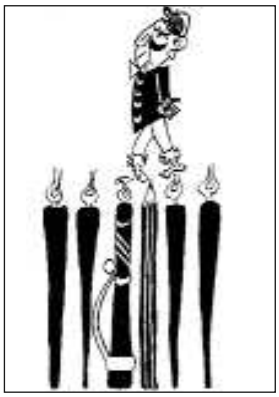

VIS NEÎMPLINIT

Cu blonda Udrea din Buzău
Eu am votat și de ieșea,
Cu riscul de-a trăi mai rău,
Speram s-o simt… pe pielea mea!

Vasile Til Blidaru

URNA MOBILĂ

Ca soluție utilă
Și măsură nobilă,
Urna asta e mobilă
Când votantu-i móbilă.

Mihai Moleşag

PARADOX

Traian Băsescu a descoperit
Un așa-zis agent acoperit
Și luptă-acum, cu toată îndârjirea,
Ca să-și acopere descoperirea.

Nicușor Constantinescu

ÎN AUTOBUZ

Când urcă o femeie obosită,
Chiar de maşina este-aproape goală,
Nepotul meu, cuminte, o invită
Urgent, pe locul lui,... la mine-n poală!

Ştefan Cornel Rodean

PARLAMENTAR IDEAL

Un „musafir“ neaşteptat
Cu mic, cu mare vor să vadă
La Parlament, imaculat;
Ei da, e omul de zăpadă.

Dan Căpruciu

CUM SE AUDE

Peste tot auzi suspine,
Nu mai eşti cu viața-n ton;
Viitorul sună bine,
*Numai dacă eşti... **afon**.*

Constantin Mândruță

BOSTĂNĂRIE

Sfidându-i pe săracii, rupții
Ce trag la șaibă sau la sapă,
Se umflă-atât de mult corupții
Că mulți, din fericire, crapă!

Petru Ioan Gârda

GÂND NOSTALGIC

Foarte rău a fost odată,
Perioada-i, clar, uitată;
Oamenii tot sărăceau...
Căci munceau și nu furau!

Vasile Larco

EUROPARLAMENTARUL

Ne-mbată capul cu poveşti,
E prea băţos şi plin de zel,
Să nu chiulească-n Bucureşti,
Se duce tocmai la Bruxelles!

Ioan Prodan

CU COLINDUL, LA POARTA UNUI DEMNITAR

Când am pornit să-l colindăm
Pe-un demnitar de mare rang,
Cântam „Domn', domn' să înălțăm!“
Şi gândul ne era la ştreang.

Vali Slavu

EPIGRAMA_70_2:Layout 1 11/28/2014 4:50 PM Page 34

HOMO EPIGRAMATICUS

MÂNDRIA DE A FI ROMÂN

GUVERNANȚII ȘI ȘCOALA

Pân-acum nu renovară
Nicio şcoală, dar nu-i bai,
Că vor ține şcoli de vară
La Mamaia şi 2 Mai.

GEORGE CEAUȘU

REVELAȚIE

E o iluzie că-n lume
Te identifici după nume,
Toți suntem – şi n-avem habar –
Doar câte-un număr de dosar.

NICOLAE CĂRUCERU

PARADOX

Recunosc tacit,
Sincer, nu-mi convine,
Un neisprăvit...
Vrea să ne termine!

GHEORGHE CONSTANTINESCU GECO

ÎN PRAG DE VACANȚĂ

Cu destulă claritate
Spun elevii spre bunici:
Un semestru dăm la spate...
Și-un noian de note mici!

VASILE LARCO

DUPĂ REVOLUȚIE

Evadând din inerție,
Azi, pe teritoriu-ntreg,
Toți doresc democrație,
Dar puțini o înțeleg.

IOAN PRODAN

ANTIMIORITICĂ

Ciobanii n-o mai duc ca-n Rai
Şi-ncep ca să priceapă
Că nu sunt „pe-un picior de plai“,
Ci c-un picior în groapă.

ȘTEFAN-CORNEL RODEAN

PREVIZIUNI DESPRE INTRODUCEREA MANUALELOR DIGITALE

Vom azvârli caietele,
Banale pixuri şi peniţe
Şi, până vin tabletele,
Ne vom întoarce la... tăblițe!

VALI SLAVU

BEAT, CU TRACTORUL

Ieri, s-a răsturnat în şanțul
Unde finul – poamă bună! –
Dormita de-un ceas... Bilanțul?
Cine seamănă, se-adună!

IOAN TODERAȘCU

TEAMA HOȚULUI

Ce-a furat, mereu păzește
Şi cam doarme iepurește,
Căci zicala se aplică:
„Hoțului, de hoț i-e frică“!

CONSTANTIN ENESCU

BOGĂȚIE LA SOROCA

Deşi ni-e viața un pastel,
Suntem un neam cu sânge nobil
Şi ne-am făcut un mic castel,
Că nu-ncăpeam într-un imobil!

MARINICĂ DOBREANU

EPIGRAMA_70_2:Layout 1 11/28/2014 4:50 PM Page 35

HOMO EPIGRAMATICUS

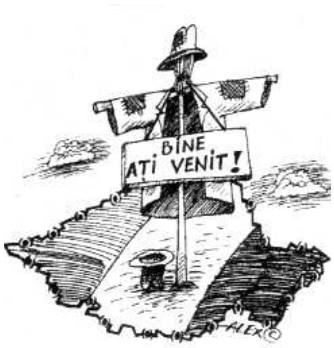

MÂNDRIA DE A FI ROMÂN

LA TRIBUNAL

C-o să câştige,-a fost convinsă,
Dar proba ei a fost respinsă:
Dovada scrisă pe hârtie
Era de-o sută, nu de-o mie.

Elis Râpeanu

UNOR VITICULTORI LENEŞI

Ocupaţi mai mult cu somnul,
N-au scos vin s-ajungă, dar
O să-l înmulţească DOMNUL
Cârciumar.

Petru-Ioan Gârda

MĂSURI DE SIGURANŢĂ ÎN JUSTIŢIE

La Curte-i uşa ferecată,
Nu poţi s-o spargi cu dinamită,
Că e păzită de armată
Şi se deschide doar cu mită.

Ion Micuţ

TESTAMENT

De stau puţin şi mă gândesc,
Aş vrea în iadul românesc,
Iar cauza nu este fala,
Ci... că furat-au toată... smoala!

Dan Norea

BANCHERUL ROMÂN

E omul zilei, integral,
Că e de-al nostru, mioritic,
Cel ce-a pornit c-un capital...
Politic!

Nicolae Mihu

PALTONUL

E, ce-i drept, cam rupt în coate,
Însă nu l-am aruncat;
Când e frig, să ştii, nepoate,
Prinde foarte bine-n pat!

George Zarafu

IARNA LA BLOC

Cum era de presupus,
Iarna-şi face giumbuşlucu':
Rândunelele s-au dus
Iar aici... ne-ngheaţă cucu'!

Nae Bunduri

CEARTĂ PRODUCTIVĂ

Când s-au certat, ca adversari,
Primarul c-unul, hoţ de soi,
Aflai că sunt, în sat, măgari
Mai mulţi, decât ştiam, cu doi.

Janet Nică

POSIBIL

Păstorel aşa ar spune,
Cum îl ştiu mereu pe faţă:
„Fii deşteaptă, naţiune,
N-a zis nimeni să fii trează".

Mihai Moleşag

JANDARMUL LA INUNDAŢII

Având un cazier curat,
El prin concurs fu angajat
Şi-aşa cum e, mai în etate,
Ajunse salvamar la sate.

Ion Croitoru

EPIGRAMA_70_2:Layout 1 11/28/2014 4:50 PM Page 36

CARICATURA

OCTAVIAN BOUR

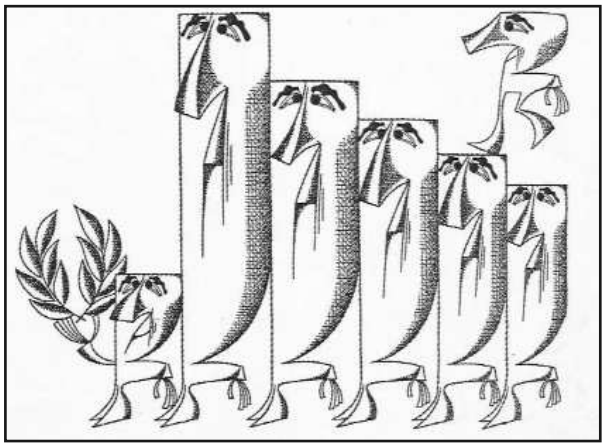

Octavian BOUR este unul din vârfurile incontestabile ale graficii satirice românești. Precizia și acuratețea desenului său sunt uimitoare, trezind un sentiment de admirație. Prin conținutul ideatic, desenul său se îndreaptă mai mult spre caracterul uman, interpretează în spiritul vremii deformările realității zilelor noastre. Este artistul care a transpus grafic, la cote nemaiîntâlnite, temele multor festivaluri ETERNA EPIGRAMĂ, la Cluj Napoca.

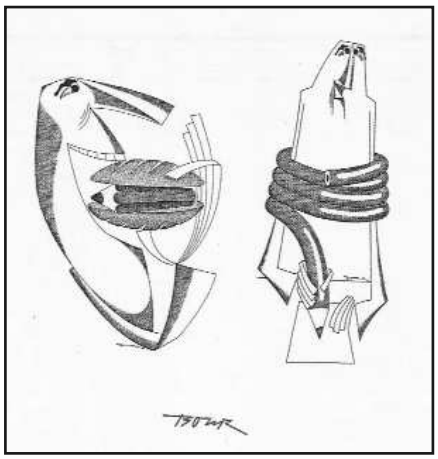

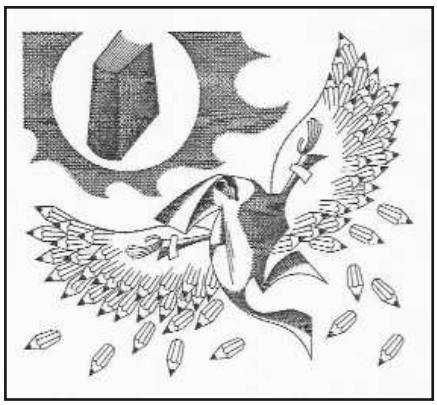

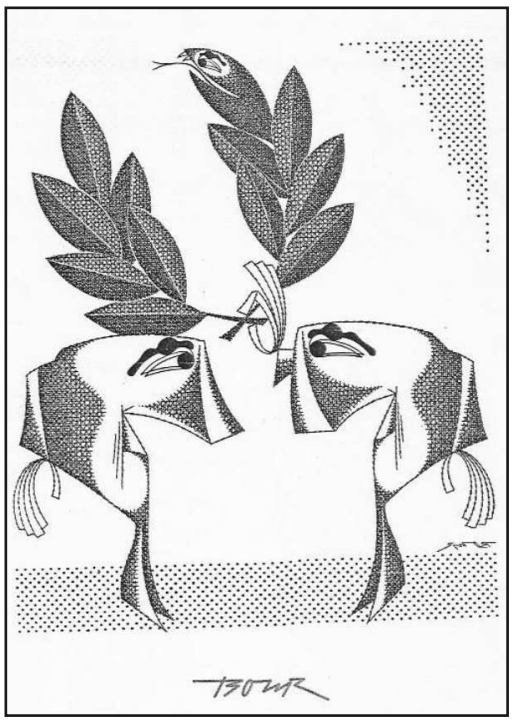

EPIGRAMA_70_2:Layout 1 11/28/2014 4:50 PM Page 37

EVENIMENT

VORBA POVEŞTII DE LA RÂMNICUL VÂLCII

31 octombrie. Râmnicu Vâlcea. Haloween. Zi de groază. Două zile până la vot. 3–0 Steaua-Dinamo. Fotografie, făcută la primărie, cu aparatul lui Petru-Ioan Gârda. Îl are de la străbunicul lui, participant la revoluția lui Tudor Vladimirescu. Sunt „aproape“ 17 invitați din țară, şacali ai umorului, veniți să-i îngrozească pe râmniceni şi pe vâlceni, laolaltă. Vârfuri de lance la festival, trei corifei în umor, veterani în condei, cu ştate vechi, chiar ancestrale: domnii Ştefan Cazimir, George Corbu, la care se adaugă, tot din timpul răscoalei din Bobâlna, domnul Petre Gigea-Gorun. Buni! Buni de buni!

Fără o ordine anume, mi-au „sărit în ochi“, colțoşii C-tin Tudorache şi Alexandru Hanganu. Au fost la înălțime! (Rm. Vâlcea – cota 269 metri). În micuța sală a teatrului „Ariel“ (?) drăgălaşa doamnă Elena Stoica deschide festivalul cu „*N-avem*“! Nici d-aia, nici d-aia... Dar ce avem? „*Avem umor!*“, au răspuns, prin creațiile lor, participanții, viitorii premianți şi votanți. Ionuț-Daniel Țucă (de,... procuror!), a conchis (nu închis), şarjând amical despre sală: „*Ferestre ioc, înghesuită / Această sală minuscúlă / Şi dacă nu era-ncălzită / Puteai să juri că-i o celulă!*“ A forțat rima, deşi avea atâtea variante... Dar, te pui cu procurorii? S-a râs. Deşi..., pardon, reținut. Laurențiu Ghiță a replicat: „*Cum spaima nu ne-a fost destulă / Mă văd silit a explica / Această sală-i o celulă / Şi poate fi... celula mea!“* Ce... Ce s-a mai aplaudat! După cuvântul preşedintelui U.E.R., dl. G. Corbu, au urmat, într-un recital – regal, cu umor scânteietor: Nicolae Dragoş, Nicuşor Constantinescu, Janet Nică, Gavril Moisa, Ionel Iacob-Bencei şi toți cei menționați mai sus, care, fiind menționați, nu-i mai menționez(!)... A-ncheiat „calvaru'“ Florin Rotaru. Unul singur n-a fost aplaudat deloc: Petru-Ioan Gârda. Încă nu sosise.

A urmat o piesă, pusă în scenă de Doru Moțoc: „TEXTUL, ÎNAINTE DE TOATE“. Eu n-am rămas la reprezentație, pentru că l-am dus pe „agonistul“ Rotaru să se cazeze la hotel „Panoramic“, fost „Gemina“, fost al partidului (şi mai zice lumea c-am avut o grea moştenire!). Țuica buzoianului împlinea patru ani, exact vârsta fiului său, în ziua cu pricina. Din care pricină, a trebuit sărbătorit, mai ales c-a sosit şi clujeanul de Gârda, care cu greu a putut s-o ia din loc, din arealul marelui Boc...Tustrei am plecat cu taxiul spre restaurantul „Castel“. Masa, la restaurant, a fost din lemn masiv, cred că mahon. Foarte plăcută a fost şi arhitectura localului. Muzica şi-a făcut de cap! Dar a fost bine, per total. Personalul amabil. Permanent percutant. Iar Nichi Ursei

Poza de grup, din fața Primăriei

EPIGRAMA_70_2:Layout 1 11/28/2014 4:50 PM Page 38

EVENIMENT

ne-a anunțat cuvintele pentru concursul ad-hoc, de epigramă: amor şi lumânare. Ce... „împreunare“! Au câştigat: premiul doi (o şampanie) – Fl. Rotaru (***Soția prietenului meu*** *//. Mi-a dat o sărutare, la plecare / De mi-a aprins călcâiele de-amor / Şi mi-a mai dat, în dar, o lumânare / Că tot făcu pomană-n dormitor*), iar premiul întâi (o sticlă de whisky) – Ionuț-Daniel Țucă (***Bătrânul şi dragostea*** *// Avid fiind de dulce-amor / Suflă cu sete-n lumânare / Şi-n liniştea din dormitor / Fu tocmai ultima suflare*). Creații dulci-amare...

1 noiembrie. Dimineață. Ceață. Vâlcea prinde viață. Mic dejun. I. I. Bencei – drum bun! Toamnă brumărie. La primărie, toți invitații, organizatorii, mai puțin organele locale. Că de, urmau alegerile prezidențiale... Manifestarea festivalului a durat... fest! S-a început cu două lansări de cărți. Laudatio pentru „LA BELLE EPOQUE“ (Ştefan Cazimir) sau „LABELE POC“, cum doriți, şi „CU OCHII-N 4“ (Nicolae Dragoş). Apoi, recital al creatorilor locali. Unele din epigrame, de top! Au urmat premierile. Marele premiu, Ionuț-Daniel Țucă! Nu că-i de la procuratură, dar chiar a avut literatură! Pe merit. Dar iată clasamentul secțiunii „EPIGRAMĂ“:

MARELE PREMIU „TRAIAN LUNGU“:
IONUȚ DANIEL ȚUCĂ:
DRUMUL SPRE „RAHOVA“

Doar două căi în minte-mi vin,
Spre Rahova să pleci de-ai vrea:
Întâia este prin Vidin
Şi-a doua e prin…D.N.A.

PREMIUL I: CONSTANTIN TUDORACHE
PRINCIPII

În lumea asta dură şi hapsână,
În care încă nu-mi găsesc un rost,
Mai bine pier pe propria mea mână,
Decât s-ascult povața unui prost.

PREMIUL II: ALEXANDRU HANGANU
PENITENCIARUL
DIN CALEA RAHOVEI

E locul ce pe mulți îi bulversează,
Unde se schimbă-al ordinei registru,
Cu paznici educați, ce se-adresează
Cu „domnul senator“ sau „domn' ministru“!

PREMIUL III: IONEL IACOB-BENCEI
NICI POVAȚĂ, NICI ÎNVAȚĂ…

Şcoala, azi, înseamnă ceartă,
Decădere şi umor :
„Râde ciob de oală spartă“
Şi elev de profesor.

MENȚIUNE: LAURENȚIU GHIȚĂ
AVEM DE LA CINE ÎNVĂȚA

Pruncii noştri-n viață, or să performeze,
Că au de la cine, multe, a-nvăța:
De la Prim-Ministru – cum să copieze,
De la Preşedinte – whisky cum să bea!

MENȚIUNE: JANET NICĂ
ŞI TOTUŞI…

Justiția, chiar dacă-i moale,
Se zbate, totuşi, fără frică,
Pe infractori să-i dea pe cale…
Pe Calea Rahovei, adică!

MENȚIUNE: ANANIE GAGNIUC
ZISA LUI ANTON PANN
ŞI ACTUALA CLASĂ POLITICĂ

Unii chiar ne dau povață
Dar pe sine nu se-nvață;
Azi e-o clasă mult mai hoață:
A adăugat… „înhață“ !

Dragilor, n-am ştiut că am dormit în cameră cu marele premiant (că el n-a prea dormit cu mine, din cauze... sonore!), cu care am venit pe post de copilot, pe două autostrăzi. În trei cuvinte intuiți viitorul meu de preşedinte? *Procuror, copilot, autostrăzi…* Văd că sunteți aici puțini scriitori, creatori, un nucleu, un grup select... Un mănunchi. Vă salut, din rărunchi!

Ne vedem rar, tot mai RAR. Şi nu mă refer la Registru Auto Român... Am fost întrebat dacă mi-am luat lemne pentru iarnă. În afară de cele patru scânduri, da, un butuc, vreau să spun... vin de butuc, îl beau şi mă fac lemn! Citând din Udrea (Cornel Udrea): „*azi noapte a fost aşa de ger, încât un câine care a dat colțul, s-a rupt în două*“!

Vă mulțumesc! Până la urmă o să reuşesc să... vă „mulțumesc!“

Înaltă stimă şi adânc respect,

Ananie GAGNIUC

EPIGRAMA_70_2:Layout 1 11/28/2014 4:50 PM Page 39

DE-ALE NOASTRE...

Nominalizările pentru Premiile UER pe anul 2014 vor fi publicate în numărul următor al revistei, criteriile fiind următoarele: propunerile cenaclurilor şi ale revistei Epigrama, achitarea la zi a cotizațiilor pe ultimii 3 ani, performanțe deosebite, de notorietate, la categoria de premiere vizată. Preponderente vor fi recomandările cenaclurilor care au răspuns adresei UER nr. 99/30 iunie 2014.

● **În atenția cenaclurilor UER!**

În anul 2015 se împlinesc 25 de ani de la crearea Uniunii Epigramiştilor din România (10 august 1990). Adresăm rugămintea ca activitățile cenaclurilor din anul viitor să fie plasate sub semnul acestui jubileu (concursuri, festivaluri, simpozioane, materialele pentru revista „Epigrama“, apariții în mass media etc.).

Conducerea UER are în vedere organizarea unor activități menite a celebra evenimentul: simpozion aniversar, acordarea de insigne şi diplome aniversare, publicarea în revista „Epigrama“ a unor materiale omagiale, editarea volumului nr. 25 din seria „Epigrama 2000“. Membrii fondatori sunt invitați a publica amintiri, documente relevante, fotografii ş.a., din momentul înființării uniunii noastre de scriitori.

Cenaclurile sunt rugate a trimite, până la 30 ianuarie 2015, tabelul membrilor acestora, prezenți şi decedați, cu specificarea celor care au fost fondatori ai UER, a distincțiilor individuale primite din partea UER (membru de onoare, diplomă de merit, de gratitudine, de excelență), a celor colective (acordate cenaclului) şi, separat, propuneri întemeiate pentru primirea de noi membrii în UER.

Datele sunt imperios necesare alcătuirii evidenței la zi, elaborării strategiei de dezvoltare a UER, redactării viitorului Statut.

● Numeroşi epigramişti sesizează repetarea unor suprapuneri ale festivalurilor şi concursurilor anuale de umor şi epigramă, le apreciază ca păgubitoare şi solicită coordonarea tuturor factorilor implicați, inclusiv a UER, pentru evitarea fenomenului pe viitor. În anii 2013 şi 2014 festivalul de la Brăila a coincis cu festivalurile de la Bistrița, respectiv, Caransebeş-Timişoara. Tot în acest an, festivalul de la Slatina s-a desfăşurat în paralel cu cel de la Vaslui. Considerăm şi noi că este de dorit a se preîntâmpina astfel de coincidențe nedorite, pentru a se permite participarea scriitorilor epigramişti la toate manifestările de gen în cele mai bune condițiuni, şi adresăm un apel stăruitor în acest sens.

● În nr. 66/decembrie 2013 al revistei anunțam intenția umoristului Petre Cioclu din Israel de a edita lucrarea „Umor românesc versificat“, valorificând creațiile epigramiştilor în alte specii umoristice în afară de epigramă. Recent, autorul ne-a informat că doreşte să diversifice conținutul lucrării incluzând, pe lângă versuri, şi proză umoristică realizată de epigramişti, solicitând în acest scop filialelor UER cel puțin 20–30 de scurte povestiri / schițe. Materialele pot fi trimise, de urgență, fie direct autorului, fie pe adresa redacției revistei.

● Îi informăm pe cititorii noştri că domnul Constantin Tudorache semnează, de ceva vreme, două interesante rubrici permanente, dedicate epigramei („Reporter în regatul epigramei“ şi „Răsfoiri şi comentarii“), în revista „Atitudini“ editată de Casa de Cultură „I. L. Caragiale“ a Municipiului Ploieşti.

FIȚI PE FAZĂ!

CONCURSUL NAȚIONAL DE EPIGRAMĂ „MIRCEA TRIFU“, Ediția a X-a

Se vor trimite 3 epigrame la tema „***Unde-i lege nu-i tocmeală***“ (catrenul să cuprindă fie *dictonul*, fie unul din cuvintele *lege, tocmeală, a se tocmi*) şi două epigrame libere, în două exemplare, în sistem motto (**din două cuvinte!**)

Cerințe: catrene cu versuri egale, de 4–5 picioare prozodice (7–11 silabe), dacă ritmul este bisilabic (trohaic sau iambic), scrise unul sub altul, pe o coală A4, cu diacritice, cu litere cât mai mari.

Trimiteți pe adresa: **Elis Râpeanu, Str. Luterană, Nr. 1, Ap. 38, Bucureşti – 010161**, până la data poştei: **15 ianuarie 2015**.

Epigramiştii bucureşteni nu participă la concurs, dar vor fi selectați în volum.

EPIGRAMA_70_2:Layout 1 11/28/2014 4:50 PM Page 41

EPIGRAMA

RUGĂ UNUI CONFRATE

Când iarna bate iar la uşă,
Ca duelist de modă veche,
Să nu-mi arunci doar o mănuşă,
Te rog, aruncă-mi o pereche!

Gheorghe Constantinescu

SPERANŢA MOARE ULTIMA

Chiar dacă frigul, de Crăciun,
Va fi teribil, vreau şi sper
Că mi-e paltonul gros şi bun,
Şi n-am să simt că-n casă-i ger!

Eugen Deutsch

DARURILE IERNII

Cum darurile mă dispun,
Mă rog la Cel de Sus şi sper
Că, şi la iarnă, când nu-i ger,
Să inventeze-un Moş Crăciun.

Ioan Fârte-Adi

INDEXARE

Cum prin zloată şi prin ger,
Ne aduce-un „ce“ mai bun.
Indexați vă rog, vă cer,
Pensia lui Moş Crăciun!

Viorica Găinariu

IARNA PE ULIŢĂ

NOSTALGIE DE IARNĂ

Zăpadă, ger, căciulă şi zăbun;
Copiii se gândesc la Moş Crăciun.
Iar taţii lor, cu slujba instabilă,
Oftează şi-l doresc pe... Moş Gerilă!

Constantin Iurașcu-Tataia

TELEGRAMĂ DE CRĂCIUN

M-au trecut subit fiorii:
„Mama soacră decedată“.
...Şi-au venit colindătorii:
„O, ce veste minunată“!

Ioan Toderaşcu

IARNĂ CU SUBSTRAT

A nins cu fulgi de-o şchioapă peste plai
Şi stratul gros spre zare dă de ştire:
Opt luni, de-acum încolo, până-n mai,
Românii fi-vor sub… acoperire.

Janet Nică

CRIZĂ ŞI-N ŢARA LUI MOŞ CRĂCIUN

Vine Moşul pe-nserate
De pe albele platouri
Dar cu sacul gol în spate...
Să primească el cadouri.

Vasile Larco

ÎN NOAPTEA DINTRE ANI

Anului ce s-a retras
I se ține parastas,
Lumea cântă şi dansează
Pentru anul ce-l botează.

Vasile Țincaş

La mulţi ani!

Redacția

ISSN 1224-3426 **Tipărit sub îngrijirea Tipografiei GRAFICA XX**